TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 131. — 1922 — Tiistaina, marrask. 14 p. — Tuesday, Nov. 14. — VI Vuosikerta - Vol. VI

Välit Läheisessä Idässä kiristyvät yhä

Liittolaiset painostavat sanojaan lähettämällä lisää sotalaivoja Turkin pääkaupungin edustalle.

Konstantinopoli. — Liittolaisten ylikomissionerit ovat lähettäneet uuden nootin Angoran hllituksen edustajille Konstantinopolissa, vaatien tulli- ja yleisten velka- ja terveyssäädösten peruuttamista, mitkä Angoran hallitus on julistanut voimaan Konstantinopolissa, kumotessaan vanhat säädökset. Liittolaiset vaativat Turkin noudattamaan tässä suhteessa 1918 aserauhasäädöksiä.

Turkkilaiset pysyvät puolestaan jyrkkinä.

Ellei Turkki taivu noudattamaan ylikomissaarien nootissa tehtyjä vaatimuksia, tullaan kysymyksen käsittely siirtämään liittolaishallituksille, jotka tulevat ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin, lausutaan liittolaisten nootissa.

Liittolaiskenraalit ovat myöskin järjestäneet neuvottelun Turkin edustajan Rafet Pashan kanssa, esittääkseen hänelle miniimivaatimuksensa liittolaisten sotilaitten turvallisuudesta, poliisi- ja santarmivoimien tehokkaasta kontrollista.

Niinikään ovat liittolaiset ottaneet keskustelun alaiseksi Chanakin aseman, kemalilaisten edetessä yhä lähemmäksi brittiläissiä joukkoja.

Turkki vaatii edelleen liittolaisten poistumista.

On olemassa lukuisia merkkejä siitä, että turkkilaiset aikovat seisoa peräänantamattomina vaatimuksissaan, jota todistaa sekin, että he ovat uudistaneet vaatimuksensa liittolaisten sotajoukkojen poistamisesta Konstannopolista, samoin vaatien liittolaissotalaivoja poistumaan Konstaninopolin edustalta.

Englantilaiset suojelevat sulttaania

Torstai iltana sulttaani otti vastaan Britannian ylikomissionerin Sir Horace George M. Rumboldin, lausuen hänelle kiitoksensa sen johdosta, että englantilaiset sotajoukot ovat suojelleet häntä.

Ministeristön kokoukset salaisia.

Lontoo. — Perjantaina piti Englannin kabinetti yli kaksi tuntia kestävän istunnon. Sanomalehdistölle ei kuitenkaan annettu tietoja, oliko Läheisen Idän asemasta saapunut mitään uusia tietoja. Kuitenkin arvellaan kenraali Haringtonin lähettäneen hallitukselle selostuksen nykyisestä asemasta. Kaikki ministerit olivat sangen salaperäisiä ja kieltäytyivät lausumasta mitään kokouksen johdosta.

Venäjä lupaa apuaan Turkille.

Daily Newsille Angorasta tulleessa tiedossa tiedetään kertoa Angoran hallituksen tiedustaneen Moskovasta, onko neuvostohallitus valmis täyttämään sodan syttyessä turkkilais-venäläisen sotilaallisen sopimuksen johon Venäjän pitäisi vastanneen myöntävästi. Kuitenkin epäillään tulisiko Venäjä lähettämään suurempaa määrää sotajoukkoja Turkin avuksi, peläten sen johtavan rettelöihin muiden valtain kanssa.

Ranska ja Italia kiirehtivät rauhan konferenssia.

Pariisi. — Ranskan taholta painostetaan Englannin hallitukselle, että Lausannen rauhan konferenssin viivyttäminen pahentaa asemaa Läheisessä Idässä päivä päivältä. Tämän takia Ranska painostaa, että konferenssi olisi avattava määrättynä päivänä, nimittäin marrask. 13 p. Italia kannattaa Ranskaa tässä suhteessa.

Ranska ja Italia ovat hyväksyneet Englannin ulkoministerin markiisi Curzonin esityksen liittolaisministerien kokoontumisesta Pariisissa ennen Lausannen konferenssia, ehdolla, ettei se viivytä rauhan konferenssin alkamista ainakaan marraskuun 15 päivää kauemmaksi.

Saa kantaa sodan kuormaa mutta ei ole oikeutta rauhan neuvotteluihin

Ottawa. — Canada ei tule olemaan edustettuna Lausannen rauhan konferenssissa eikä mitkään itsehallinnolliset brittiläiset Dominionit, ilmoittaa pääministeri King.

Hallitusviranomaisten piireissä on tämän johdosta lausuttu monenlaisia huomautuksia. Muistetaan mitenkä Läheisen Idän kriisin puhjetessa Llayd George kiirehti kutsumaan siirtomaita ottamaan osaa sotaan Britannian puolesta, mutta nyt ei näillä siirtomailla ole kuitenkaan oikeutta ottaa osaa rauhan neuvotteluihin.

Krassin Tukholmassa

Tukholma 21-10. — Tänne saapui eilen Suomen kautta Moskovasta ulkomaankaupan kansankomissaari Krasin (jonka mailman porvaris- ja sosialidemokraattiset lehdet juuri ovat panneet eroamaan virastaan!) ja täkäläisen Rostan edustaja sai laivarannassa vaihdettua hänen kanssaan jonkun sanan. Kun länsimaiset lehdet yhä vieläkin jankuttavat, että Lenin on edelleenkin auttamattoman sairas, halusi haastattelija Krasinilta kuulla asian todellista laitaa. Krasinilla oli ilo ilmoittaa, että hänellä on ollut Leninin kanssa pitkiä neuvotteluja, että hän on nähnyt Leninin istumassa työ- ja puolustusneuvoston puheenjohtajana, että tämä työskentelee jo kuten ennenkin ja on terve ja pirteä.

Mitä Venäjän taloudelliseen elämään tulee, elpyy se paraikaa nopeasti. Niinpä on elintarveveron kerääminen sujunut varsin menestyksellisesti. Lähitulevina viikkoina saadaan se loppuunsuoritetuksi, ja talonpojat ovat kaikkialla omatahtoisesti suorittaneet veron. Moskovassa on sekä katu- että kauppaelämä eritttäin vilkas. «Pietari, missä en ollut käynyt kokonaiseen vuoteen, huomautti Krasin, on muuttunut niin, että olin tuskin sitä tuntea. Siellä, kuten Moskovassakin, suoritetaan suuria rakennusten korjaustöitä. Kaupungin kaduilla on liike vilkasta ja Pietari on melkein saanut entisen leimansa».

Europan liekkien syttymistä pelätään.

Rooma. — Italia on kirehtinyt lähettämään kolme taistelulaivaa Levantiin siellä olevan Italian taistelulaivan Archimeden avuksi, suojelemaan italialaisia etuja Konstantinopolissa.

Italian ulkovirastoon kenraali Mombellilta saapuneen tiedon mukaan tilanne Läheisessä Idässä on sangen synkkä.

Eräs Italian ulkoviraston korkea virkailija, joka on koteutunut Konstantinopolista, lausui:

«Varokaa Konstantinopolia. Se on sytyke, joka helposti virittää tuleen puolen Europaa. Venäjä on kokonaan salaperäinen. Muistakaa, että sitten pääministeri Leninin palattua takaisin hallitukseen, Turkki on käynyt yhä jyrkemmäksi. Minä tiedän että Turkki on saanut suunnattomat määrät aseita ja sotatarpeita Venäjältä».

Aikovat käyttää Rumaniaa aseenaan

Pariisi. — Liittolaiset ovat valmistuneet käyttämään rumanialaisia sotajoukkoja pitääkseen turkkilaiset aisoissa, jos tarpeellista. Sotamarski Foch, jonka kanssa Ranskan sotilasviranomaiset Läheisessä Idässä ovat neuvotelleet asemasta, on sitä mieltä, että 30,000 brittiläistä maa- ja merisotilasta ja 7,000 ranskalaista sotilasta Konstantinopolin alueella kykenevät torjumaan kemalistien hyökkäyksen Aasian puolelta, mutta hänkin pelkää turkkilaisten nousua Konstantinopolissa ja Traakiassa.

Turkkilaiset vaativat kaiken «alistuvaisuuden» hylkäämistä.

Lontoo. — Angoran hallitus vaatii kaikkien Turkin alistamis- ja nöyryytystoimenpiteitten poistamista, mitkä olivat suuren sodan jälkeen tehdyn aserauhan pakottamia. «Me olemme itsehallinnollinen kansakunta», lausuu Ferid Bey. «Me emme voi tunnustaa mitään sulttaanin hallitukselle asetettuja rangaistuksia.»

Musolini lujana Italian liitto-oikeuksien puolesta

Vaatii Italialle täysiä oikeuksia ententessä.

Rooma. — Pääministeri Mussolini on lähettänyt Britannian ja Ranskan hallitukselle miltei ultimatumin, vaatien että tästä lähtien Italia ei tyydy siihen, että Ranska ja Englanti kahden keskustelevat kysymyksistä, joissa Italialla on tärkeät edut.

Mussolini painostaa, että Italia on kutsuttava tasa-arvoisena kaikkiin ententen neuvotteluihin, lausuen, että tämän vaatimuksen takana on koko Italian kansa hallituksensa puolella.

Hallitus tutkituttaa Pohjois-Ontarion alueita

Cochrane. — Timiskaming & Northern Ontarion rautatiekomissioni aikoo ensi kesän aikana tutkituttaa ilmalaivain avulla, niitä miltei rajattomia alueita, jotka ulottuvat Hudson Baysta luoteiseen Manitoban rajalle, ja taas Hudson Baysta itäänkäsin ja Albany joesta etelään päin.

T. & N. O. komissionin puheenjohtaja Lee lausui täällä vierailessaan, että Ontarion hallituksen rautatien ulotuttaminen James Bayhyn, vasta avaa mahdollisuuden Ontarion hallitukselle tähän asti tuntemattomiin alueisiin.

Viime kesän aikana useita ilmalaivaseurueita kierteli Albany joen ympärillä huomattavat matkat, ja ensi kesäksi on hallitus tehnyt sopimuksen Laurentile Ilmalaivakomppanian kanssa perinpohjaisempien tarkastusten toimittamiseen edellämainituilla alueilla.

Patrician piirissä tulee olemaan uusien rautateiden rakentamisalue, tämä alue ollen noin 900 mailin etäisyydessä luoteiseen Cochranesta.

Ontarion hallituksen 70 mailin pituinen rakennuksen alla oleva jatko on hyvässä mitassa valmistumassa, ja tämän talven aikana tullaan päättämään jälellä olevan matkan rakentamisesta, niin että rautatie tulee ulottumaan James Bayhyn saakka.

«Me toivomme voivamme antaa urakan ensi vuonna Ontarion hallituksen rautatien ulottamiseksi Moose Factoryyn saakka», lausui Lee.

Crerar eronnut progressiivipuolueen johdosta

Winnipeg. — Perjantaina täällä alkaneessa progressiivipuolueen konferenssissa Mr. T. A. Crerar ilmoitti luopuvansa puolueen johdosta, käyttääkseen kaiken aikansa Canadian Grain Growers Associationin palvelukseen, minkä liiton presidentti hän on.

Toronto. — Pääministeri King, joka oli täällä vierailulla, lausui perjantaina suuresti pahoittelevansa Mr. Crerarin eroa. «Progressiivipuolue ei voi saada parempaa johtajaa kuin on Mr. Crerar. Hyvä hallitus riippuu suuressa määrin eri puolueitten ja ryhmien kyvykkäistä johtajista. Mr. Crerarin ero on arvaamaton menetys Canadan parlamentille», lausui Mr. King.

Kansallisvelka lyhentynyt 14 milj. lokakuulla

Ottawa. — Canadan kokonaiskansallisvelka tämän vuoden lokakuun 31 p. oli $2,369,759,026.02, ollen syyskuun lopussa $2,384,030,-843.30, siis velka supistuen yli neljällätoista miljoonalla kuukauden ajalla. Viime vuoden lokakuussa sitävastoin kansallisvelka kasvoi 40 miljoonalla dollarilla.

Kaksi sataa hukkunut kiinalaisen laivan mukana

Shanghai. — Kaksi sataa ihmistä tiedetään saaneen surmansa Yangtsze joella matkustajia ja tavaroita kulettavan höyrylaivan Ta Shingin syttyessä tuleen.

Trevor Maguire ehdollisesti vapautettu

Tuomari Riddell vapauttanut syytetyn ehdollisesti.

Toronto. — Perjantai aamuna klo 10 vapautti tuomari Riddell Trevor Maguiren, Workers puolueen puoluehallinnon jäsenen, jonka lautakunta äskettäin havaitsi syylliseksi kapinalliseen puheeseen, minkä hän piti viime vapunpäivänä, kutsuen brittiläistä valtakuntaa (British Empire) «Vampyyriksi» (imuriksi). Tuomari Riddell lausui syytetylle ptämässään puheessaan, että jokaisella on oikeus agiteerata yhteiskunnallisten, valtiollisten ja tuotannollisten muutosten puolesta, aina kapitalismin hävittämiseen saakka. Mutta laki kieltää agiteeraamasta näitä muutoksia väkivaltaisten toimenpiteitten kautta.

Tuomari huomautti syytetylle, ettei hänen vangitsemisellaan ja syyttämisellään ole ollut tarkoitus lähettää häntä vankilaan, vaan on tarkoitus varottaa syytettyä, ettei hän enään uudistaisi samaa rikosta. Ja tällä ehdolla hän vapautti syytetyn.

Viljapaljoudet antavat paljon vaikeuksia kuletuksessa

Ottawa. — Viljan kuletus Länsi-Canadan maanviljelysmaakunnista käy päivä päivältä yhä työläämmäksi. Montrealissa oli joku päivä sitten 1,300 vaunulastia tyhjäämättöminä sivuraiteille, ja on sangen vähän toivoa saada pikaista lievennystä aikaan, sen takia, että Montrealin elevaattorit ovat jo täpötäynnä ennestään. Hallitukselle onkin tämän takia tehty esitys, että se antaisi käytettäväksi Quebec Cityssä olevan 2,500,000 bushelia viljasäiliön, mikä lieventäisi asemaa suuresti viljan kuletuksessa länneltä Atlannin meren satamiin.

Jättiläisviljasato tänä vuonna on osottanut kaikki viljasäiliöt ja kuletusvälineet olevan riittämättömiä sen pikaiseen käsittelemiseen.

Marty valittu kolmannen kerran Pariisin valtuustoon

Pariisi. — Laivastomekaniikko Marty, joka v. 1919 tuomittiin vankilaan kapinasta Ranskan laivueessa Mustalla merellä, on tullut toisintavaaleissa jälleen valituksi Pariisin valtuustoon kommunistien ja muiden radikaaliryhmien ehdokkaana. Ensimäisissä vaaleissa hiljattain sai hän enemmistön, mutta ei riittävää enemmistöä tullakseen valituksi. Ranskan hallitus ei ole vielä tähän mennessä suostunut vapauttamaan Martya, vaikka hän onkin tullut valituksi valtuustoon jo kolmannen kerran.

Englannin kansallisvelka yli $34,000,-000,000

Lontoo. — Englannin hallituksen rahastodepartementti ilmoittaa Britannian kansallisvelkain tehneen tämän vuoden huhtik. 1 p. 7,742,-526,147 puntaa (eli noin $34,067,-115,058).

Venäläisiä mennoniteja Canadaan

Ottawa. — Sisäasiain hallitus on vahvistanut sen tiedonannon, että 3,000 mennonitea (eräitä uskonlahkolaisia) on lähdössä Odessasta Saskatchewanin maakuntaan maanviljelijöiksi. Heidät tulee kulettamaan Canadian Pacific linjan höyrylaivat St. Johniin.

Näiden tulokkaiden joukossa on joitakin satoja, jotka ovat jo aikaisemmin olleet Canadassa.

Kotitarkastus toimitettu Valeran virastossa

Dublin. — Vapaavaltion sotilaat hyökkäsivät torstai iltana De Valeran päämajaan Suffolk kadulla, pannen toimeen perinpohjaisen tarkastuksen. Ei yhtään mieshenkilöä ollut huoneistossa, sen sijaan vangitsivat sotilaat viisi naista ja suuren määrän asiakirjoja.

Ranskan kommunistipuolueen vakava kriisi

Ranskan kommunistipuolueen juuri pidetyn kongressin valitsema johtava komitea on antanut puolueelle julistuksen, jossa se lausuu, ettei kongressi voinut hälventää puolueessa vallitsevaa kriisiä. Monet vastakohtaisuudet ovat häirinneet kongressin työskentelyä. Ilmestyi odottamattomia konflikteja, ja persoonakysymyksiä on sekoitettu aatteellisiin kysymyksiin. Lujittuneen yhteyden sijasta on saatu horjuva yhteys.

Uusi johtava komitea kehoittaa puoluetta ennenkaikea kylmäverisyyteen. Johtava komitea on päättänyt asettua Kommunistisen Internationalen maaperälle, mille se toimeenastuimestaan lähtien kuuluttaa järkkymätöntä uskollisuutta. Ja samalla kun se noudattaa kongressin ratkaisuja, seuraa se Internationalen politiikkaa.

Julistuksessaan huomauttaa johtava komitea sen jälkeen, että Kommunistisen Internationalen neljäs kongressi tulee pohtimaan puolueen tilannetta. Puolueen on vain hermostumatta odotettava sen ratkaisua. «Neljäs maailmankongressi alkaa muutamien päivien kuluttua, ja siihen mennessä ei puolue-elämä saa pysähtyä. Sen on kaikille vihollisilleen, jotka iloitsevat sen hajanaisuudesta, kurinsa lujuudella ja yleisen toimintansa voimakkuudella, annettava tuntuva varoitus. Niiden ilo on ennenaikainen. Kommunistipuolue on pelastava yhtenäisyytensä. Johtava komitea kääntyy luottamuksella puolueen puoleen. Eläköön kommunistinen yhteys! Eläköön Kommunistinen Internationale!» lausutaan julistuksessa.

Uskovat kongressin lieventävän kieltolakia

Washington. — Ehdottoman kieltolain vastustajat ilmoittavat saavuttaneensa huomattavan voiton äskeisissä kongressimiesvaaleissa. He sanovat, että he ovat voittaneet vaaleissa 80 «vapaamielistä» sijaa kongressissa ja että heillä on jo ennestään 125 kannattajaa. Tämän edustajajoukon uskovat he voivan saada aikaan lievennyksiä ehdottomassa kieltolaissa. Huomattavana tappiona kieltolakipuoluelaisille pidetään kongressimies Volsteadin häviötä, hän ollen kongressin kieltolakikomitean puheenjohataja ja nykyisen kieltolain kirjoittaja.

Laivapilettien alennus Europan ja Canadan välillä

Ottawa. — Canadan Colonization Associationin edustajat ovat neuvotelleet näinä päivinä matkustajaliikennettä harjoittavien yhtiöitten kanssa pilettien alentamisesta Europan ja Canadan välillä, siten helpottaakseen uusien siirtolaisten saantia tähän maahan. Mainitun Associationin edustajat ovat neuvotelleet myöskin sisäasiainministeri Charles Stewartin kanssa siirtolaisasetusten lieventämisestä.

Berger valittu Yhdysvaltain kongressiin

Milwaukee. — Victor L. Berger on valittu Wisconsinin viidennestä kongressimiespiiristä kolmannen kerran Yhdysvaltain kongressiin. Berger saaden 3,440 äänen enemmistön vastustajastaan W. H. Starfordista, joka oli republikaanien ehdokkaana. Edellisellä kerralla kun Berger valittiin, sulki kongressi hänet jäsenyydestään sen tähden kun hän oli tuomittu sotavastaisten mielipiteittensä takia vankilaan.

Berger on oikeistososialisti ja «Milwaukee Leaderin» päätoimittaja.

Toinen sosialistinen kongressimiesehdokas Edmund T. Melms hävisi ainoastaan 803 äänellä, vaikka hänen voittoaan yleensä pidettiin varmana.

Yhdysvalloissakin kannatetaan siirtolaislakien helpottamista

Washington. — Rahastosihteeri Mellon on ilmoittanut kannattavansa siirtolaislakien tarkistamista siten, että suurempi määrä tuoretta työvoimaa voitaisiin tuottaa Yhdysvaltoihin länsi-europalaisista maista. Mellon on sitä mieltä, että siirtolaismäärää voidaan lisätä siten, että saadaan enempi rikkauksien raataja, päästämättä samalla tarpeettomia «petlareita» tai muita tarpeettomia pikkukeinottelijoita maahan.

Hollinger mailman suurin kultakaivos

Timmins. — Kolmetoista vuotta sitten oli Hollinger mitätön kivikasa villin puskikon keskellä. Se oli ollut siinä aikakausia. Tällöin tuli paikalle eräs nuori mies, nimeltä Ben Hollinger. Hän tarkasti kiviä ja huusi: «Kultaa».

Nykyään on Hollingerin kaivos yli neljä sataa eekkeriä käsittävä alue, sen sisällä on käynnissä sähkörautatie ja käsitttää sen tunnelit yli 45 mailia ja yhden miljoonan dollarin arvosta kultaa lähtee liikkeelle sen jalostuslaitoksesta jokainen kuukausi.

Viime kuukausien ajalla on Hollingerista tullut mailman suurin kultakaivos. Kaksi viime vuotta se on kulkenut aivan rinnatusten suurimman kilpailijansa New Moderfontain kaivoksen kanssa, joka sijaitsee Ramdissa, Etelä-Afrikassa. Kaivosdepartementin viime tiedot osottavat kuitenkin, että samalla kun Transvaalin kaivos on alentunut tuotantomääräänsä nähden Hollinger on alinomaan kasvanut ja voidaan nyt sanoa mailman suurimmaksi kultakaivokseksi. Fiskaalivuotena, joka päättyi kesäk. 30 p. New Modderfontain tuotti 947,000 tonnia eli keskimäärin 80,000 kuukaudessa. Hollingerin keskimääräinen kuukausituotanto tämän vuoden ensimäiseltä kuudelta kuukaudelta on yli 120,000 tonnia, ja tämän lisäksi Hollinger valmistautuu lisäämään tuotantoaan 50 prosentilla vuonna 1923. Sen sijaan että nyt tuotetaan 4,000 tonnia päivittäin, tulevat Hollingerin myllyt jauhamaan ensi vuonna vähintäin 7,000 tonnia päivittäin.

Quebecin työläiset vaativat vahingonkorvauslakia

Quebec. — Hallitus on antanut järjestyneen työväen lähetystölle lupauksen torstaina, että komissioni tullaan nimittämään hetimiten työläisten vahingonkorvauslain aikaansaamiseksi. Laki tulee pääpiirtessään olemaan samallainen kuin Ontariossa ja muissa Canadan maakunnissa.

Järjestyneen työväen lähetystö vaati myöskin 8-tunnin työpäivälakia, tehokasta teollisuustarkastusta, terveydellisten olojen parantamista, alinta plkkalakia naistyöläisille, lapsityön kieltämistä ja monia muita parannuksia.

Quebecin maakunta on paljon jälessä muista Canadan maakunnista työväenlaadintaan nähden.

Wrangelilaisia vehkeilijöitä vangittu Bulgariassa

Sofia. — Satoja kenraali Wrangelin suuren peräänty misen aikana Venäjältä paenneita valkovenäläisiä seikkailusotilaita on vangittu täällä sen johdosta, että heidän tiedetään olevan syyllisiä erään Venäjän Punaisen Ristin täällä olleen jäsenen murhaan. Samaan aikaan tehtiin samalta taholta yritys murhata toinenkin Venäjän Punaisen Ristin jäsen.

Auringonpaiste paras lääke keuhkotautiin

Pariisi. — Tri Armande Delille vaatii Ranskan Lääketieteellistä Akademiaa käyttämään enempi auringonkylpyjä tuberkuloosibasillien hävittämiseksi. Hän viittaa mitenkä useat sanatoriumit ovat saavuttaneet hyviä tuloksia, parantamalla keuhkotautisia auringonkylvyillä.

Venäjä ja Kiina hankkivat sopimusta

Venäjän ja Kiinan väliset suhteet tullaan selvittelemään lähitulevaisuudessa.

Pekin. — Neuvostohallitus painostaa Kiinaa neuvotteluihin näiden kahden maan välisistä monista tärkeistä kysymyksistä, niihin sisältyen Itä-Kiinan rautatien luovuttaminen. Venäjä vaatii m.m. Kiinan vangitsemaan mainitun rautatien entisen liikkeenhoitajan M. Oustroumoffin ja toimittamaan tutkimuksen hänen tileissään.

Neuvostohallitus on käynyt yhä painostavammaksi vaatimuksissaan sen jälkeen kun se voitti herruuden meren rannikkomaakunnissa. Moskovasta on annettu ymmärtää, että Kiinan kieltäytyessä tulee neuvostohallitus voimakeinoilla ottamaan rautatien haltuunsa.

Kiinan ulkoministeri tri Koo ilmoitti sanomalehtien edustajille, että Kiinan on mahdoton kiertää neuvotteluja Venäjän kanssa, koska yhdeksän sopimusvaltion liitto on jättänyt Kiinan ratkaisemaan omat kysymyksensä. Hän selitti venäläis-kiinalaisen rajan olevan 3,000 mailia, ollen samallainen kuin venäläis-saksalainen ja canadalais-yhdysvaltalainen raja.

Ulkomaiset huomioiden, tekijät näkevät venäläis-kiinalaisessa lähentymisessä mahdolliseksi Saksan, Venäjän ja Kiinan kolmiliiton, koska Kiinalla on ainoana pelastuksenaan sopimus Venäjän kanssa.

Tri Koo ilmoittaa, että Kiinan ja Venäjän välillä on keskustelu kuudesta tärkeästä kysymyksestä, ennenkuin sopimus voidaan saada aikaan: ensiksi, Mongolian evakuoiminen; toiseksi, Itä-Kiinan rautatien omistusoikeuden järjestäminen Manchuriassa; kolmanneksi, Venäjän erikoisoikeuksien poistaminen; neljänneksi, Boxerin kapinan korvausselvittelyt; viidenneksi, laivaliikenne Amurilla ja Sungari-joella; kuudenneksi, Venäjän tsarihallitusten 50 vuotta omaamien erikoisoikeuksien poistaminen, joista pääasiallisin on erikoiset alueoikeudet.

Kiinan ylioppilaspiirit, jotka ovat suuresti myötätuntoisia bolshevismille, kannattavat pikaista sopimuksen tekoa neuvostohallituksen kanssa, vaatien neuvostohallituksen tunnustamista, painostaen että Kiina on historiallisesti ollut suhteissa Venäjän kanssa pitemmästi kuin minkään muun maan kanssa, aina 13:lta ja 14:ltä vuosisadalta saakka.

Venäläis-kiinalaisen sopimuksen voimaan tulemisesta olisi Venäjälle ne edut, että se saisi Kiinasta suuret määrät kaikenlaisia tarpeita, kuten viljaa ja lihaa. Kiina taasen saisi Venäjältä puutavaraa, mineraleja ja turkiksia. Kiinan tasavalta ei ole halukas ryhtymään sotaan, minkä seurauksena se tulisi miltei varmasti menettämään Mongolian ja Manchurian. Siksi se mieluummin solmiaa rauhan Venäjän kanssa.

Radek Amerikan uudesta tullitariffista

Moskova. — Radek käsittelee pääartikkelissaan «Pravdassa» Amerikan uutta tullitariffia ja katsoo sen viimeiseksi Amerikan suurteollisuudenharjoittajain farmarien pankeista ja vientipääomasta saavuttamaksi voitoksi. Aiheuttaen uusia vaikeuksia Europan viennille, vaikeuttaen Amerika Saksan vahingonkorvaussuorituksia ja englantilais-ranskalaisen velan Amerikalle kuoletuttamista. Tämä ei vain kärjistä kapitalismin kansainvälistä pulaa, vaan keinotekoisesti myös suurentaa Venäjän merkitystä Europan raaka-ainevarastoon.

Lännen mainarit ukaavat lakkoutua

Calgary. — United Mine Workersin 18 piirin presidentti William Sherman ilmoittaa, että noin 1,100 kaivosmiestä Edmontonin alueella ryhtynee lakkoon, elleivät kaivosparoonit tunnusta uniota.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takauksset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Sosialidemokraattista tylsäilyä

2½ internationalelaisten neropattien wieniläinen äänenkannattaja «Arbeiterzeitung» vaivaa päätään sillä, kuka Genevessä keksi asettaa Itävallan luotonsaamisehtoihin määräyksen siitä, että parlamentti olisi kaksi vuotta kokoontumatta (jotta maan hallitus saisi kansan mieltä kuulematta mielin määrin häärätä työväenluokan piiskurina ja vieraiden valtain orjavoutina). Kansain Liitto ei se «Arbeiterzeitungin» mielestä saata olla, se kun pyrkii pohjaamaan kansainväliset suhteensa «oikeudellisuuteen» ja «kunniallisuuteen». Ei myöskään Ranska, Englanti ja Italia, niissä kun demokratia muka on elinelementtinä. Yhtä vähän Tshekkoslovakiakaan, se kun «on syntynyt vallankumouksesta», ja sen pääministeri on aina kehottanut Horthyä toteuttamaan Unkarissa jonkun verran enemmän demokratiaa. Ei siis lehden mielestä jää jäljelle muuta kuin että pappiskansleri Seipel on itse keksinyt tämän ehdon.

Näin suunnattoman tylsästi kirjoittaa suuren «proletaarisen» puolueen pää-äänenkannattaja. Englanti, Ranska, Italia ja Tshekkoslovakia demokratian suojelijoina ja Kansain Liitto oikeudellisuuden ja kunnian puolustajina! Turhaan ei wieniläinen toverilehti kysykään adlerilaiselta virkaveljeltään, että eikö tämä sattumalta tiedä miten Ranska, Italia ja Suur-Britannia huseeraavat siirtomaissaan (joihin Itävaltakin alkaa kuulua?) Ja eikö tämä ole vielä koskaan saanut käsiinsä tshekkiläisiä proletaarilehtiä, joista sensuuri on pyyhkinyt pois aimo kaikaleet? Elvätkö herrat sosialidemokraatit todellakaan tiedä, että kapitalistiset valtiot tukahuttavat verisellä väkivallalla kaikki vallankumoukselliset liikkeet? Kommunistit eivät puolestaan lainkaan epäile, jatkaa toverilehti, että Itävallan kapitalistit ovat aikoja sitten ikävöineet työläisiä kurissapitävää diktatuuria, ja ettei Seipel suinkaan ole tätä kaipausta Genevessä alannut. Mutta yhtä varmaa myös on, että muidenkin maiden kapitalistit ikävöivät sitä samaa. Kaikki he ovat olleet sitä yhdessä keksimässä, eikä suinkaan riitä, että Seipel tehdään siitä syylliseksi. Tässähän on kysymyksessä kapitalistien Genevessä tekemä suunnitelma, jota vastaan on kynsin hampain taisteltava, huomauttaa proletaarinen toverilehti.

Mutta adlerilaiset ne vain ihmettelevät, kuka tällaisessa demokratisessa «oikeudenmukaisuuden» ja «kunniallisuuden» maailmassa keksii sellaisiakin kuin kapitalistien diktatuuri, mikä ei Itävallan osalta enää tarvitse parlamentinkaan riepuja verhokseen. Sen sijaan ei heidän mieleensäkään juohlahda mobilisoida johdossaan olevaa miljoonaa järjestynyttä työläistä taisteluun sitä vastaan.

Lloyd Georgen ja englantilaisen kokoomuksen romahdus

Pariisilainen toverilehti, L'Humanite, kirjoittaa Lloyd Georgen kukistumisen johdosta m.m. seuraavaa:

Lloyd George on monet pitkät vuodet hallinnut Englantia, aluksi yhdessä liberaalien, unionistien, konservatiivien ja työläisten tukemana, työläisten, jotka siellä, kuten mannermaallakin, ovat olleet porvarien kanssa «pyhässä liitossa»; myöhemmin kuitenkin vain kahden ensimäisen ryhmän kannatuksella. Hän on harjoittanut samaa imperialistista politiikka kuin Clemenceau ja Poincare, mutta hänen imperialisminsa on koskenut itää, kuten ranskalaisten imperialismi Reinin aluetta. Se on käytännössä ollut samaa työläisvastaista politiikkaa kuin hänen virkaveljiensä Ranskassa, kannattaen työnantajain yleishyökkäystä, joka toisella puolella kanavaa jatkuu raivokkaana ja minkä tuloksena on työpalkkain alennus kaikilla työaloilla. Kokoomuksen romahdus, tapahtukoonpa se miten hyvänsä, merkitsee Englannin porvariston tuhoa. Pyrkiköönpä se tuomaan esiin minkä johtajan tahansa, niin ei proletariaatti tule unohtamaan menneiden vuosien kokemuksia.

Yhdistyneen kuningaskunnan työläiset eivät ole epätoivoisuudessa siitä, että omistava luokka, joka ei elä ainoastaan kotoisesta riistosta vaan myös värillisten kansain orjuuttamisesta, merkitsee heille jatkuvaa sotauhkaa. Vielä nytkin kirjoittaa Lloyd Georgen lehdistö, että tulevat vaalit tultaisiin suorittamaan tunnuksella: Englannin lippu pysytettävä Tshanakissa, Dardanellein aasianpuoleisella rannalla.

Ja tämä tunnus on yhtä hyvin konservatiivien kuin liberaalien unionistien. Mutta vaikka kokoomuksen särkyminen huojentaakin työväenluokan vaalipropagandaa jättää se silti koskemattomaksi työväenluokan velvollisuuden. Tämän on ennenkaikkea rynnistettävä imperialismia vastaan, joka riehuu nyt niinkuin ennenkin, rynnistettävä niin kauan, kunnes kapitalistinen valtio on kukistettu; mutta työväenluokan toimintaohjelman tulee olla mitä laajimman, sen taistelun kun tulee kohdistua koko nykyiseen yhteiskuntakoneistoon, ellei mieli tulla petetyksi. Mutta kykeneekö Labour Party kohoamaan tähänastisen reformistisen politiikkansa yläpuolelle ja omaksumaan opin, joka tällä haavaa elähyttää toimintaan maailman vallankumouksellista proletariaattia? kysyy pariisilainen toverilehti.

Wieniläinen toverilehti taas huomauttaa, että Englannin konservatiivit käyttivät hyväkseen Lloyd Georden idän politiikassa kärsimää haaksirikkoa saadakseen yliotteen ja hajoittaakseen kokoomuksen. Itävaltaan nähden Georgen kukistuminen taas merkitsee pappiskanslerin käyntiinpaneman kansainvälisen luottohuijauksen viivästymistä, Lloyd George kun oli yksi niitä tehdyn sopimuksen allekirjoittajista.

Puutavaratuotanto ja työläisten järjestyminen

Yhdysvaltain kauppadepartementin äskettäin julkaisemassa raportissa ennustetaan, että muutaman vuoden kuluttua Canada paisuu mailman suurimmaksi sanomalehtipaperin tuottajaksi. Tämä ennustus perustuu ottaen huomion ne olosuhteet, missä Yhdysvaltain paperiteollisuus on. 12—15 viimeisen vuoden ajalla ei se ole kyennyt juuri ensinkään laajentumaan, päinvastoin se on pakotettu supistumaan ja sen sijaan Canadan paperituotanto alinomaan laajentuu. Yhdysvalloissa vaikuttaa paperituotannon supistumiseen monet tärkeät seikat, oleellisemmin se, että sen paperipuumetsät ovat loppumassa, kuletuskustannukset tulevat kalliiksi ja vesivoimaa ei ole riittävästi saatavissa. Canadalla sitävastoin on vielä suunnattoman laajat alueet parhaita paperipuumetsiä koskemattomina, vesivoima, joka tekee mahdolliseksi suurten paperimyllyjen käyttämisen halvalla sähkövoimalla, on miltei rajaton.

Yksin se seikka, että mailma tulee yhä suuremmassa määrin riippumaan sanomalehtipaperiinsa nähden Canadasta, merkitsee Canadan puutavaratuotannon alituista laajentumista. Paitsi sanomalehtipaperia, tuotetaan Canadassa suuret määrät kaikenlaista kauppamailmassa ja taloudessa tarvittavaa paperia. Paperiin tarvittavan puutavaran lisäksi valmistetaan vuosittain suunnattomat määrät ratapölkkyjä ja kaikenlaisia rakennustarpeita.

Kaikkiin näihin seikkoihin perustuen on ilmeistä, että Canadan puutavaratuotanto kaikilla aloilla ja kokonaisuudessaan tulee vuosi vuodelta laajentumaan.

Tämä kaikki on tärkeää tämän tuotantoalan työläisten järjestämiseen nähden. Puutavaraparoonit niittävät vuosittain yhä huikeimpia voittoja. Tästä huolimatta pitävät he työläistensä olosuhteet mitä kehnoimmassa kunnossa, heidän palkkojaan poletaan ja riistoaan lisätään kaikin tavoin. Ja tämä on helppoa niin kauan kun työläiset ovat kokonaan järjestymättömiä.

Noin kolme vuotta sitten perustettu Canadan Puutavaratyöläisten teollisuusunio (Lumber Workers Industrial Union of Canada) onnistui järjestämään huomattavan joukon Canadan puutavaratyöläisistä. Tämän union silloinen yhteys OBU:ssa ja viimemainitun järjestön surkea hajaannus, sekamelska ja taantumus mihin mainittu järjestö vajosi, murskasi ja hävitti puutavaratyöläistenkin hyvällä alulla olevan järjestymisen.

Mutta Lumber Workers Industrial Union of Canada on vieläkin elossa. Se on irrossa OBU:sta (josta ei olekaan enään kuin ripeet jälellä) sillä on päämajansa Vancouverissa ja kuuluu Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen. Tämän järjestön toiminta on saatava uudelleen uloetuksi kautta Canadan, käsittämään kaikki puutavarateollisuusalalla työskentelevät työläiset. Se on todellinen teollisuusunio periaatteiltaan ja pyrkimyksiltään, järjestymällä siihen, se saadaan siksi myöskin käytännöllisesti.

Puutavaratuotanto on taas kohoamassa kaksivuotisesta lamaannustilastaan. Tämä nousu tarjoo työläisille mainion järjestymistilaisuuden. Metsien ja sahamyllyjen raatajat,, käyttäkää tätä oivaa tilaisuutta hyväksenne! Järjestykää Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunioon!

Ontarion puutavaratyöläiset, jotka kuuluvat vielä nimellisesti OBU:hun, tekisivät myöskin hyvän palveluksen sekä omalle, että Canadan kaikkien puutavaratyöläisten asialle, liittymällä takaisin Canadan Puutavaratyöläisten teollisuusunioon, luoden siten yhteisen rintaman.

— Canadan hallituksen tiedekunta ilmoittaa tämän maan hiilivarastojen riittävän 30,000 vuodeksi. Kuitenkin on työläisperheet nykyisin lujilla hankkiakseen hiiltä edes 30 päiväksi.

— Bonar Law'n ministeristö ei Lloyd Georgen mukaan paljonkaan ymmärrä hallitusasioista. Mutta sen jäsenillä on kuitenkin ylhäisiä arvonimiä, joten pitäisi sen kelvata.

Kaksinkertaisesti orjuutettu työ

Jean Jaures.

Sosialistit uskovat että nykyinen omistusmuoto jakaa yhteiskunnan kahteen luokkaan. Yksi näistä luokista, proletariaatti, on pakoitettu maksamaan toiselle, kapitalistille, jonkunlaisen veron voidakseen ollenkaan elää ja käyttää kykyjään missään määrässä. Tässä on joukottain ihmisiä, kansalaisia; he eivät omista mitään; he voivat elää ainoastaan työstään. Mutta voidakseen tehdä työtä tarvitsevat he kallishintaiset tuotantolaitokset, joita heilä ei ole, ja raaka-ainetta ja pääomaa, joita heillä ei ole.

Toinen luokka omistaa tuotannonvälineet, maan, tehtaat, koneet, raaka-aineet ja kasaantuneen pääoman rahan muodossa, ja, luonnollisesti, tämä kapitalisti- ja omistavaluokka, käyttäen voimaansa edukseen, pakoittaa työtätekevän ja omistamattoman luokan maksamaan suuren hinnan. Se ei tyydy siihen että se saa korvauksen edistysasekeleista, joita se on tehnyt ja on korjannut koneitten kulumisen ja rikkoutumisen. Se kantaa, sen lisäksi, vuosi toisen jälkeen, ja loppumattomiin, huomattavan suuren veron työläisten ja maanviljelijöiden tuotteista maan vuokran, kaupunkimaan vuokran, yleisen velan maksuksi otettujen verojen, teollisuusvoittojen, liikevoittojen muodossa liikepääomasta ja takauksista.

Niinpä ei meidän nykyisessä yhteiskunnassamme työläisten työkään ole heidän yksityistä omaisuuttaan. Ja koskapa, meidän yhteiskunnassamme, joka perustuu uutteraan tuotantoon, taloudellinen toiminta on jokaisen ihmisen välttämätön tehtävä, koska työ muodostaa erottamattoman osan persoonallisuudesta, ei proletaari omista edes omaa ruumistaan täydellisesti. Proletaari luovuttaa osan toiminnastaan, se tarkoittaa, osan olennostaan, toisen luokan voittojen tähden. Ihmisen oikeudet ovat epätäydelliset ja surkastuneet hänessä. Hän ei voi toimittaa yhtään elämänsä tehtävää alistamatta itseään oikeuksiensa rajoittamiseen, tähän oman yksilöllisyytensä luovuttamiseen.

Hän on tuskin jättänyt tehtaan, kaivannon tai pihan, jossa osa hänen ponnistuksiaan on mennyt luomaan voittoja kapitaalille, hän on tuskin päässyt takaisin kurjaan vuokrakasarmiin, jossa hänen perheensä on ahtaissa tiloissa, kun hän taas katsoo kasvoista kasvoihin uutta veroa, uusia maksuja, vuokran muodossa. Ja tämän lisäksi, valtion verotus kaikissa muodoissaan, suora verotus ja epäsuora veroitus, kuluttaa hänen jo kaksinkertaisesti vähentynyttä palkkaansa, ja tämä ei vaan sen vuoksi että tavalliset sivistyneen yhteiskunnan juoksevat menot tulisi maksettua, ja kaikkien sen jäsenien hyödyksi, vaan taatakseen suuret koronmaksut yleisestä velasta tuon samaisen kapitalistiluokan hyödyksi, taikka sotavarustuksien ylläpitämiseksi, jotka ovat samalla kertaa peloittavat ja hyödyttömät.

Kun vihdoinkin proletaari koettaa ostaa, jätteellä mikä on hänelle jäänyt palkastaan kaikkien näiden maksujen jälkeen, niitä tarvikkeita, jotka ovat jokapäiväisen elämän välttämättömyyksiä, hänellä on edessään kaksi keinoa. Jos häneltä puuttuu aikaa taikka rahaa, kääntyy hän vähittäismyyjän puoleen, ja täytyy hänen silloin maksaa tarpeettomien välikäsien ylläpidon; taikka hän voi mennä suureen kauppaan, jossa ylitse suoranaisen maksun, joka menee kaupan ylläpidoksi ja tavaroitten jakoon, hänen täytyy maksaa tuottaakseen voittoa 10—12 prosenttiin pääomalle, joka on liikkeeseen sijoitettu. Samoin kuin vanhan feodaliajan tiellä kulkua veroitettiin kaikellaisilla maksuilla, niin on proletarin elämän tiellä kapitalismin asettamat esteet. Hän ei voi tehdä työtä eikä syödä, vaatettaa eikä suojata itseään, maksamatta jonkinlaisia lunnaita omistavalle- ja kapitalistiluokalle.

Eikä vain hänen elämänsä, vaan myöskin hänen vapautensa, kärsii tästä järjestelmästä. Jos työ tulee olla todella vapaata, tulee työläisten ottaa osaa työn johtoon. Heillä tulisi olla osa työpajan taloudellisessa hallinnossa, samoin kuin yleismailmallinen äänioikeus antaa hänelle oikeuden ottaa osaa kaupungin poliittiseen hallintoon. Mutta nyt, työn ollessa kapitalistien järjestyksen alainen, työläiset pelaavat passiivista osaa. He eivät päätä, eivätkä auta päätöksien teossa, kun on kysymyksessä mitä työtä tehdään, taikka mihin suuntiin energiaa tullaan käyttämään. Ilman heidän lupaansa, ja usein ilman heidän tietämättään, jättää taikka alkaa kapitaali, jonka he ovat luoneet, tämän tai tuon yrityksen He ovat kapitalistin «käsiä», joilta vaaditaan vain niiden hankkeiden täytäntöönpanoa, joita kapitaali yksin on suunnitellut. Ja proletariaatti täyttää nämä hankkeet, jotka kapitaali on suunnitellut ja päättänyt, niiden päämiesten johdon alaisena jotka pääoma on valinnut. Niinpä eivät työläiset määrää työn tarkoitusta eikä koneiston auktoriteettia jonka alaisena työ tehdään.

Toisin sanoen, työ on kaksinkertoin orjuutettu, koska sitä johdetaan päämäärään, jota se ei ole halunnut, keinoilla joita se ei ole valinnut. Ja niinpä tuo sama kapitalistinen järjestelmä joka riistää työntekijän työvoimaa rajoittaa työläisen vapautta. Täten vähennetään proletaarin yksilöllisyyttä yhtä hyvin kuin hänen omaisuuttaan. — Suom. A. I. K.

Canadan rikkauksien historiaa

Gustavus Myersin mukaan suom. A. I. K.

III.

Feodaliherrat saavat yli 7,000,000 eekkeriä.

Ennen brittiläisten voittoa v. 1763 lahjoitetusta maasta sai katolilainen kirkko melkein yhden neljänneksen, mutta vieläkin enemmän oli annettu feodaaliherroille. 5,888,716 eekkeriä oli jaettu vähemmän kuin 400 omistajan kesken.

Näitä alueita lahjoitettiin suunnattomassa määrässä aina suosituille yksilöille, joista useat olivat sotilasvirkailijoita. Luovutuksien mukana annettiin aina täysi perintö- ja määräämisvalta näillä alueilla.

Feodalinen veronalaisuus ja käskynalaisuus vahvistetaan.

Saatuaan omistusoikeuden valta-alueilleen, vahvistivat feodaliherrat mitä raskaamman luonteiset vaatimuksensa ja rasitukset. Vuokralaiselle annettiin muutamia niukkoja eekkereitä; tähän päivään saakka voi nähdä nuo pienet alueet joihin feodaaliherrat jakoivat viljelysmaat «luovutusta» varten vuokraajille — maili toisensa jälkeen näitä turhanpäiväisiä talonpoikaisasutuksia. Suuret maanomistajat vaativat pakollisen työmäärän alamaisiltaan. (Eikö tämä muistuta Suomen torpparijärjestelmää?) Feodaliherrat vaativat maavuokran yleisesti käytetystä laidunmaasta. Itsellään pitivät he oikeuden ottaa jälleen haltuunsa maat joita he olivat luovuttaneet, milloin tahansa ne myytiin, taikka palauttaen ostajalle ostohinnan. Feodaliherrat myöskin pidättivät itsellään oikeuden ottaa mailta joita he olivat myyneet niin paljon puita kuin he tahtoivat. He anastivat itselleen valintaoikeuden ostaessa mitä tahansa maanviljelijöillä oli myytävänä. He rajoittivat omaisuudekseen kaiken mänty- ja tammipuun joka oli löydettävissä, vaikka eivät maat enään heille kuuluneetkaan. He vaativat itselleen yhdennentoista osan kaikesta kalasta jota pyydystettiin vesillä jotka olivat heidän alueillaan taikka niiden vieressä. Vuokralaisten täytyi käyttää heidän jauhomyllyjään, paistaa leipänsä heidän uunissaan, ja olivat pakotetut toimittamaan monta muuta tehtävää ja maksamaan vielä muita veroja, feodaliherran omavaltaisen käskyn mukaan.

Kolmeneljättä osaa työläisistä oli entisiä sotilaita. Mutta jo hyvin aikaisin oli Ranskan hallitus ottanut askeleita taatakseen proletariaatin riittävyyden.

Niinpä oli säädetty vuotuisia maksuja niille joilla oli suuria lapsimääriä; 400 livreä maksettiin niille vanhemmille joilla oli 12 lasta. Myöhemmin asetettiin valtion kassasta summia jotka menivät avioliittojen edistämiseksi. Nuoria naisia ja miehiä tuotiin Canadaan.

Nämä sitten, neekerien ja indianiorjien kanssa, muodostivat alkuperäisen työläisluokan Canadassa, ja jo alusta huomasivat he olevansa kirkon, feodaliherrojen ja kauppiaitten määräämisvallan alla. Kaikki kolme kantoivat veronsa tältä luokalta omilla keinoillaan.

Feodaliherrojen rankaisuoikeudet.

Feodaliherrojen väkivaltaisuudet kasvoivat heidän menojensa suuruuden mukana ja vaihtelivat henkilökohtaisen luonteen ja saaliinhimoisuuden mukaan.

Heillä oli oikeus tuomita kaikissa rikosasioissa, johon kuului nekin tapaukset jotka voitiin rangaista kuoleman tuomiolla, jäsentenkatkomisella, taikka muulla kamalalla menettelytavalla. Ainoastaan sellaiset kuin kavallus, nimenväärennys, ja samankaltaiset rikokset, jotka katsottiin loukkaavan kuninkaallista persoonaa taikka omaisuutta, eroitettiin. Siviilitapauksissa oli heillä valta langettaa sakkoja ja muita tuomioita. He voivat karkoittaa vahingollisia henkilöitä ja leimata heidät polttomerkillä, ja tapauksissa joissa tuli kysymykseen lain luvalla takavarikoiminen, oli heillä oikeus anastaa kysymyksenalainen omaisuus itselleen, paitsi niissä tapauksssa joissa oli rikottu kuningasta vastaan.

Huvilansa edessä oli feodaliherralla sali jossa tutkittiin ja tuomittiin syytettyjä ja hänellä oli vankila alimmassa kerroksessa. Turhanpäiväisemmistäkin loukka oli pitkäaikaiset rangais Tyytymättömyyden il vastustus, kiittämättö ja skandaali voitiin rangaista rasti. Maan takavarikoimise säksi, vaadittiin syytetyt e mään oikeudessa istunnon paljain päin, polvillaan, kah tuna, pyytäen armahdusta lou ta herroiltaan; tuomarilla valta langettaa ennenkuulu mia tuomioita ...

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 34:00 Canada dollaris

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $ 40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösano lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Bru view Ave.

Piletejä Suomeen ja Suomesta tänne

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Porvariluokan valkoinen kauhuvalta riehuu

Kommunistisen Internationalen julistus.

Uudelleen kuohuvat valkoisen terrorin laineet proletariaatin diktatuurin maan ja länsi-europpalaisen kapitalismin maiden välillä olevalla alueella nousseiden porvarillisdemokraattisten valtioiden yli. Joko laillista tietä taikka «pakoyrityksessä» ampumalla, kidutuksella ja pahoinpitelyllä, vangitsemalla satoja ja tuhansia proletaareja teloittaa näiden maiden porvaristo samaan aikaan kun 2 ja 2½ Internantionalen sekä Amsterdamin Internationalen sosialikavaltaja-johtajat humaltuvat näiden maiden vapaudelle kohottamistaan ylistyslauluista, miten demokratian periaatetta toteutetaan. Niiden valtiojärjestysten vapautta, tasa-arvoisuutta ja veljeyttä koskevaa sanahelinää seuraavat nyt teot, sts. todistus kaikkien juhlallisesti kuulutettujen vapauksien todellisesta arvosta. Samaan aikaan kun parlamentissa julistetaan kansanedustajain koskemattomuutta perustavissa kansalliskokouksissa, ei samaan aikaan vähääkään karteta laahata kuristushuoneeseen vallankumouksellisen proletariaatin edustajia. Samaan aikaan kun kuulutetaan yhtäläistä vaalioikeutta kaikille, estetään vangitsemisilla ja muilla samantapaisilla toimenpiteillä työväestön luokkatietoinen osa käyttämästä vaalioikeuttaan ja vaaliagitatsionivapauden sijasta harjoitetaan terroria ampumisineen, uhkauksineen ja provokationeineen, joilla aijotaan säikähdyttää työtätekeviä kansanjoukkoja.

Tämän valkoisen terrorin uuden kauden ensi laine kohahti yli Viron, missä taantumuksellinen demokraattinen hallitus muutamia kuukausia sitten mitä julmimmalla tavalla pahoinpiteli ja sen jälkeen ampui Viron vallankumouksellisten työläisten johtajan Viktor Kingiseppin. Tyytymättä tähän häpeälliseen rikokseen asetti Viron «demokratia» rajattomassa vihassaan proletariaatin vallankumouksellista liikettä kohtaan parlamentin kommunistiryhmän lujaluontoiset jäsenet oikeuden eteen ja tuomitsi heidät moniksi vuosiksi kuritushuoneeseen. Parlamenttaristinen loukkaamattomuus ei voinut pelastaa proletariaatin edustajia.

Viron jälkeen Lätti.

Peljäten jäävänsä jälkeen virolaisista ammattiveljistään viskasi Lätin demokraattinen hallitus, johon lukeutuu sosialidemokraattejakin, koko ammattiyhdistysten keskustoimiston Riiassa, luvultaan 30 vankilaan, muiden mukana perustavan kansalliskokouksen jäsenen toveri Dermanin. Aihe: tolkuton provokaattorinen syytös, että vangitut olisivat kaupitelleet väärää rahaa. Hallitus mieli saada pois vaalitaistelusta sosialidemokratiasta vasempaan siirtyneen edustajan Dermanin. Ja niin näemme me hänen entisten sosialidemokraattisten ryhmätoveriensa äänestävän hänen loukkaamattomuutensa riistämisen puolesta, huolimatta siitä, e itse olivat tekopyhinä selit olevansa vakuutettuja hänen tömyydestään.

Mutta tämä oli vain ensi Kun perustava kansalliskoko puksi oli saanut valmiiksi tod «demokraattisen» valtiosäännö ruhti hallitus pidentämään pi tilaa vaaliajaksi. Ja vastaval mous kävi puolestaan ripeäst hönsä. Ja niin hirtettiin elok pnä, päivä sen jälkeen kun pullisesti hyväksytty «demokr ten vapauksien» perustuslaki, läinen työläinen ja kommunis veri Purin, ja samalla ilmoit että 32 kommunistia, jotka istuneet vankilassa jo vuoden tullaan asettamaan oikeuden

Toverit! Murhattu proletaa rin on vain yksi niistä luke mista uhreista, joita raskaast tellun Lätin proletariaatin on tynyt antaa. Tämä kuolemant on kokoomushallituksen lange minkä oikeusministerinä on demokraatti, herra Golzmann vielä aivan äskettäin vakuut sialivallankumouksellisia Mos puolustamaan matkustaneelle mantuomioiden vastustajalle, Vanderveldelle, ystävyyttään mies Purinin murhan saatta koisen häpeälliseen valoon se ka, että Purinin nimi oli niit luetovereita käsittävässä lu sa, jotka Venäjän kanssa ja vain ratifiointiaan odottav pimuksen perusteella piti va taman Venäjälle. Hallitusso selittävät, että hän olisi te uhmaavan käytöksensä takia listista ministeriä kohtaan. Purinin murhaa seurasi niin munistien kuin ylipäänsä listen työläisten joukkovang sia. Niinpä vangittiin Riias mattiyhdistysten vastamuod keskustoimisto. Sama toistui ussa, Mitaussa, Windaussa, rissa y.m. Lyhyenä aikana tissä virallisten ilmoitusten vangittu 800 miestä, näide kana kaikki työläisten valtu joiden piti jättää sisään 7 pnä pidettäviä valtiopäiv koskeva ehdokaslista. Porva tö hekumoi pirullisessa ilos johdosta, ettei parlamentti ainoatakaan kommunistia, aikaan kun sosialidemokra sanomisto, tarkkaan varoen tavoin protesteeramasta, tek ti vihjaillen taantumuksen m sesta lujittumisesta, koettaa taa yleistä mielipidettä ja taa radikaalisia työläisiä a mään sosialidemokraatteja. aikaan pyrkivät sosialidemo käyttämällä hyväkseen jo syntynyttä hajanaisuutta, va maan ammattiyhdistykset.

Puola seuraa esimerkki

Puolassa tapahtuvat vaali kautta myöhemmin kuin Mutta vaalitaistelu ei siel sitä vähemmän osottanut ilmiöitä. Perustavan kansall uksen jäsen, toveri Domba mittiin kuritushuoneeseen va takia, ettei hän voisi otta vaalitaisteluun. Lublinissa to pantiin suurella melskeellä k nistioikeusjuttu, joka perust konaan provokationiin ja jok

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Lasten Joulu 1922

on julkaisu, joka sisältönsä puolesta vie voiton kaikista edeltäjistään.

LASTEN JOULUN sisällöstä voidaan mainita nyt jo seuraavaa:

Jutelma Joululahjoista — R. Pesola. **Lapsen suusta** — Mm. Lahtinen. **Pikku Annin perintö** — Mary North. **Kuolla parempi kuin kuningasta kumrtaa** — Selma-täti. **Kokemuksen kouluuttama** — Selma-täti. **Pedron ystävä. Muistatko** — W. M. Mattson. **Kodittomien kokous** (Kuvaelma) Helmi Mattson. Runoja: **Äidin toivo, Nuoret voimat, Nuorten vala.** Kuvia on runsaasti. Lasten mielenosoitus Tukholmassa työttömyyden vuoksi, y.m. **Kun äiti on työssä** (Kuvitettuna) — Anna Kauppinen. **Pellavatyössä** (laulu leikkineen, nuotteineen ja ohjeineen).

Lasten Joulu maksaa 25 senttiä .

Kehoitamme asiamiesten ja Ihanneliittojen pitämään huolen, että jokaisen suomenkieltä puhuvan lapsen joulukirjallisuuden mukana on myös **Lasten Joulu.**

Asiamiehille myönnetään 20 pros. alennus 10 kpl. tai sitä suuremmista tilauksista.

Tehkää tilauksenne allaolevalla tilauslipulla.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Allekirjottanut tilaa ..... kpl. **Lasten Joulua.** Rahaa seuraa mukana $.....

NIMI .....

OSOTE .....

.....

Metsämiehille tärkeää!

Satoja suomalaisia työläisiä on taas siirtynyt metsäkämpille talvitiesteihin. Suuri osa heistä, elleivät kaikki, tilaisivat itselleen mielellään sanomalehden, jos joku heille sitä tarjoisi. Siksi haluamme saada jokaiselle kämpälle Vapaudelle toimeliaita asiamiehiä. Kehoitamme näin ollen asiaan innostuneita tovereita kirjoittamaan konttoriimme ja tiedustelemaan asiamiesehtoja.

B. C. rannikon metsätyöläisille

Vuodet 1919 ja 1920 merkitsevät rannikkomme metsätyöläisten historiassa ajan, jolloin he ensimäisen kerran osottivat että he pystyvät toimimaan miesten tavoin vielä senkin jälkeen kun päivän raataminen on lopetettu. Metsätyöläisten järjestäminen alotettiin v. 1919 «B. C. Loggers Union» toimesta. V. 1920 oli tuskin yhtä ainoata metsätyöläistä, joka ei ollut jäsenenä järjestössä: «Lumber Workers Industrial Union of the O.B.U.» joksika alkuperäinen nimi oli muutettu.

Lakot taisteluina voimassa olevain, tai oikeammin lakikirjoissa olevain terveys- ja teollisuuslakien täytäntöön saamiseksi ja 8 tunnin työpäivän pitämisen puolesta olivat päiväjärjestyksessä. Maakuntien terveyslautakunnan jäsenet tekivät vierailuretkiä kämpille ja antoivat määräyksiä terveyslakien täntäntöön panosta. Ja niitä pantiin täytäntöön rakentamalla lisää asuntokoppeja, «punkkahausseja», että voitiin ylässängyt tykkänään hävittää ja saada laillinen kuutiomäärä ilmaa henkilöä kohden. Ihmeellistä vaan etteivät terveyslautakunnan jäsenet osuneet tarkastusmatkoilleen ennen kuin tuon terveyslakeja rikkovan kämpän orjat olivat lakkoutuneet. 32 syytettyä kuritushuoneeseen Varsovassa, Posenissa, Krakovassa Lembergissä ja muualla on saatettu oikeuteen tusinoittain tovereja joiden ainoa rikos on jäsenyys kommunistipuolueessa.

Yleinen vaalioikeus, Puolan «demokratian» koreus ja ylpeys, poljetaan Novakin hallituksen toimesta mitä kyynillisemmällä tavalla jalkoihin käskemällä hallintoelimet kieltämään osanoton vaalitaisteluun puolueilta, jotka «ovat Puolan valtion vihollisia». Tämä ehto riistää tosiasiassa koko vallankumouksellisselta proletariaatilta äänioikeuden: Puolan sosialidemokratia ponnistelee kiihkeästi selittääkseen kokoomukselle, että kommunistit ovat Puolan vihollisia.

Työläiset, miehet ja naiset, kaikissa maissa! Länsi-Europan ja Neuvosto-Venäjän välisellä maakaistaleella kuristaa valkoinen terrori teidän veljiänne ja sisarianne. Viron, Lätin ja Puolan vertavaluva ja kidutettu työväenluokka ei vielä ole kylliksi voimakas tehdäkseen selvän porvariston bakkanaaleista, porvariston, jota tukevat kansainvälinen imperialismi ja 2 ja 2½ sekä Amsterdamin Internationalet. Auttakaa sitä! Kohottakaa äänenne protestiksi valkoista terroria ja proletariaatin raiskausta vastaan joka maassa! Leimatkaa häpeällä sosialistiset vääränrahantekijät, proletariaatin pyövelien ystävät ja virkatoverit. Vaatikaa poliittisten vankien vapauttamista Viron, Lätin ja Puolan demokraattisista vankiloista. Alas porvarillisten pyövelien sosialidemokraattisten liittolaisten valkoinen terrori! Kunnia proletaarisen vallankumouksen esitaistelijoille!

Kommunistisen Internationalen toimeenpaneva komitea.

Ja toisinaan oli tarpeellista useampikin kuin yksi lakko terveysvirkailijain hereille saamiseksi. Kristuksenaikaista käskyä: «ota vuotees ja kävele», kieltäytyivät metsämiehet enempi täyttämästä ja vaativat yhtiöiden laittamaan orjilleen 20:nnen vuosisadan oloja vastaavat vuoteet: puhtaat lakanat, tyynyt ja peitteet. Ja yhtiöt laittoivatkin.

Kokouksia pidettiin. Esitettiin ja kannatettiin. Yhteiskunnallisiakin kysymyksiä selitettiin kokouksissa, jos sattui jonkossa olemaan toveri, joka pystyi puhumaan. Jos ei yhteiskunnallisista kysymyksistä pystytty puhumaan kokouksissa, oli niihin tilaisuus tutustua kirjallisuuden ja sanomalehtien kautta. Union toimesta levitettiin «The B. C. Federationist»; «Western Clarion»; «O. B. U. Bulletin»; «Soviet Russia», y.m. lehtiä säännöllisesti. Kirjallisuudesta mainittakoon «Value, price and profit»; «Red Europe»; «Wage Labor and Capital»; y.m., joten korven raatajalla oli tilaisuus tutustua yhteiskuntakysymyksiin perin juurin ja vapautua tietopuolisuuteensa nähden siitä lapsen asemasta, jossa työn antajat hänet haluavat pitää.

Mutta tämänkaltaisen lännen «lumber paroonit» pistivät kovin pahakseen sen, että heidän orjansa rupesivat toimimaan kuten mies, päivätyön päätettyään. Ja ne ovat toiminnan miehiä nämä «lumber paroonit». Orjain järjestymishommat on tuhottava keinolla millä hyvään. V. 1919 loppupuolella heidän kätyrinsä Hicks järjesti urkkimissysteemin niin, että v. 1920 lopussa oli hänen «mustalla listallaan» noin 1500 Lumber Workers Union kyvykkäintä ja toimeliainta jäsentä, joiden täytyi muuttaa pois koko rannikolta jos mielivät saada työtä.

Sitten tuli O.B.U:n Port Arthur konventioni, jossa Lumber Workers järjestö repeytyi OBU:sta. Tämä tapahtui syysk. v. 1920. Korven raatajat olivat tämän johdosta ihmeissään. He halusivat kuulua O. B. U:hun ja myöskin omaan järjestöönsä. Heidän aikansa oli kulunut todellisissa taisteluissa, joten järjestön kokoonpanolle, tekniliseltä kannalta katsottuna, ei jäänyt aikaa. Sitten esiintyi eräs ryhmä joka tieten tai tietämättään teki «Lumber paroonien» roikalemaista työtä. He levittivät mitä kummallisimpia ja mitä hävyttömimpiä juttuja silloisesta kirjurirahastonhoitaja E. Winchista.

Nämä seikat hävittivät niin sanotun järjestökurin jäsenistön keskuudessa niin perin juurin, että talven v. 1920—21 kriisi «leipälaini» talvi oli kylliksi hyvä apu «lumber parooneille», sysätäkseen ja murskatakseen järjestötoiminnan orjain keskuudessa melkein olemattomiin v. 1921 kesällä.

Mutta järjestöjen kehitysliike ei etene yhtämittaisilla edistysaskeleilla. Vaan se muodostuu etenemisestä ja peräytymisestä. Niinpä tammik. v. 1922 pidetty Lumber Workers Industrial Union of Canadan konventioni osottaa että metsätyöläisten järjestymisliike ei ole tykkänään loppunut. Konventionissa tehtiin monta tärkeää päätöstä. Päätettiin yhtyä «Punaseen Työväen Uniojen Kansainväliseen.» Kirjurirahastonhoitajan palkka määrättiin $25.00 viikolta y.m., jotka kaikki osottavat että järjestö on oppinut lyhyellä olemassaolo ajallaan tekemistään harha-askeleista, ja on niinollen elinvoimainen.

Nyt tämä järjestö kutsuu kaikkia teitä työn urhoja, jotka teette ihmeitä näiden lännen jättiläispuiden kanssa kun enerkianne on keskitetty työnantajain johdon alle, se kutsuu teitä järjestymään kohtaloja luokkatoverienne kanssa yli maailman. Tosiaankin töittenne tulokset ovat ihmeteltäviä. Neljän miehen joukko kaataa ja poikkileikkaa 40—60 tuhanteen jalkaan tukkia 8 tunnissa. Kolme kuormittajaa tekee 15—25 kuormaa päivässä. Monen sadan paunan painoiset teräspyörät ja köydet asetetaan 150—175 jalan korkeuteen puuhun. Tuo kaikki vaatii voimaa ja tarmoa. Ja sitä teillä on.. Te olette vaan liian jeesusmaisia ja huolimattomia ja pelkureita omiin luokkaasioihinne nähden. Te puhutte ja toosaatte kommunismista, Workers Partysta ja IWW:stä ettekä toimi mitään. «Lumber paroonit» ei anna muuta kuin palttua terveys- ja teollisuuslaeille ilman pakottamatta. Katsokaa tovereita Yhdysvalloissa, lakkotaisteluja käydään palkan ja elämäntason puolesta. Unioita muodostetaan tarkotustaan vastaaviksi, sanalla sanoen siellä toimitaan. Ja te urheat jättiläispuiden käsittelijät, nukutte tai esiinnytte kuin pienet lapset unioonne ja luokka-asiaanne nähden. «Pitäisihän sitä järjestöön kuulua», «Olen minä kuulunut niin ja niin monta vuotta järjestöön»; «Mutta kyllähän sitä ehtii myöhemminkin»; «Eihän ne toisetkaan vielä kuulu kaikki»; tuollaisia te jaarittelette kun terveys- ja turvallisuusolonne sekä palkkatasonne on kysymyksessä, puhumattakaan teollisuusalan kontrollista, josta myös tulee kysymys lähitulevaisuudessa. Jaarittelulla ei mihinkään päästä, täytyy olla järjestö ja militanttinen järjestö.

Sellainen järjestö on «Lumber Workers Industrial Unio of Canada». Kuten sanottu on se liittynyt «Punaiseen Työväen Unioiden Kansainväliseen», jossa on jäseniä lähes 20 miljoonaa. Järjestömme ohjelma on ehdottomasti eheä. Toimintamuotoja määritellään konventionissa. Seuraava konventioni tulee pidettäväksi tammik. 3 p. v. 1923.

Ja nyt sinä järeä jänteinen tukkityöläinen, herää karhun unestasi, jätä jaarittelut, sillä ne on samaa tahi pahempaa kuin «skääppäys». Liity järjestöösi. Yksi dollari kuussa jäsenmaksuna ei ole paljo. Etsi «delegate» käsiisi, ettei hänen tarvitse etsiä sinua. Sadan prosentin järjestö vapuksi 1923.

Delegate 73.

Kolmas yleiskarjalainen neuvostokongressi

Yleiskarjalainen neuvostojen 3:s edustajakokous alotettiin Petroskoissa lokak. 2 pnä 1922 Karjalan Toimeenpanevan Komitean palatsin juhlasalissa. Edustajakokouksen avasi kello 6 ip. Karjalan Toimeenpanevan Komitean puheenjohtaja Edw. Gylling.

Valittiin 7-henkiseen puhemiehistöön Nikitin, Danilow, Järvisalo, Tsenik, Bogdanow ja Fomin.

Kokoukseen ilmoitettiin saapuneen täysivaltaisia edustajia 117 ja neuvottelevalla äänellä 19,, joista oli kommunisteja 86, puolueettomia 30 ja anarkistikommunisteja 1. Petroskoin kihlakunnasta oli saapunut 22 edustajaa, Petroiskoin kaupungista 19, Aunuksen kihlakunnasta 17, Kemin kihlakunnasta 10, Uhtuan piiristä 8, Puudosin kihlakumassa 8, Powentsan kihlakunnasta 9 ja puna-armeijasta 8.

Sitten kun oli hyväksytty kokouksen työjärjestys ja päätetty lähettää tervehdyssähkösanoma sairaudestaan jälleen toipuneelle tov. Leninille, ryhtyi kongressi käsittelemään päiväjärjestyksen ensimäistä kohtaa:

Venäjän ulkoinen ja sisäinen asema,

josta tov. S. Nuorteva lausui m.m.: Nyt ollaan sellaisessa asemassa, ettei Neuvosto-Venäjän enää tarvitse taipua kapitalistisen maailman edessä. Muutamia päiviä sitten pystyimme jo sanomaan Japanille, ettemme anna sille Sahaliinia. Lähtarien yhteisrintama Neuvosto-Venäjää vastaan on myös hajoitettu ja nyt imperialistiset maat yksitellen pyrkivät sopimaan Neuvosto-Venäjän kanssa. Suurvallat, etupäässä Ranska, eivät ole tähän asti taipuneet virallisesti tunnustamaan Neuvosto-Venäjää, mutta tämä ei kuitenkaan estä sitä, että Venäjälle ovat saapuneet Ranskan epäviralliset edustajat, koettaen aikaansaada taloudellisia sopimuksia. Tästä johtuu, että ennemmin tahi myöhemmin ne ovat pakotetut tunnustamaan Neuvosto-Venäjän myöskin virallisesti. Venäjän taloudellinen asemakin on suurin piirtein katsellen lujittumassa. Karjalan Työkansan Kommuunissa saamme pienoiskoossa todeta sen, mitä neuvostovallassa yleensä on tapahtunut.

Toimeenpanevan komitean toimintakertomus.

Ensimäinen puheenvuoro annettiin Karjalan Toimeenpanevan Komitean puheenjohtajalle tov. E. Gyllingille, joka laajalti selostaen komitean toimintaa lausui m.m. tähän tapaan: Kun valkoinen rosvoliike alkoi viime vuoden lokakuun lopulla, niin kansainvälisen sotakoulun suksijoukko yhdessä Karjalan omien sotajoukkojen kanssa pian kuitenkin tukahutti tämän valkoisen nousun. Mutta nyt oli meillä edessämme tämän «nousun» kauheat jäljet, jotka oli koetettava saada peitetyiksi. Vallankumouskomiteat ovat jakaneet monenlaista apua väestölle, elintarpeita on hankittu, lääkkeitä toimitettu, kouluja korjailtu ja käyntiin pantu, siemeniä hankittu ja kylvetty niin, että sato syksyllä on saatu korjatuksi. Toiselta puolen on väestöä avustettu sotaliikkeiden aiheuttamien vahinkojen johdosta. Tov. Trotskin määräyksestä otettiin selvää, kuinka paljon Karjalan talonpojat olivat joutuneet vahinkoja kärsimään puna-armeijan toiminnan johdosta, ja korvattiin heille rahassa kärsimänsä vahingot, saatua kesken sodan ehkäistyksi.

Kihlakuntaselostukset.

Petroskoin kihlakuntaselostuksesta kävi selville, että Neuvostovallan auktoriteetti Petroskoin kihlakunnassa on kasvanut. Uusi Kiimasjärven kunta on muodostettu. Rosvoliikkeen jäleltä avuttomiksi jääneille lapsille on ehdottomasti perustettava lastenkotejä. Talonpoikain talouden kohottamiseksi on perustettava erikoisrahastoja, joista annettaisiin pitkäaikaisia maanviljelyslainoja.

Pudosin kihlakunnan kertomuksesta minitsemme vain, että kansa on opinhaluista, jota todistamassa on se, että pimeimmässäkin kunnassa on luvattu pitää huoli koulun taloudellisesta puolesta. Kansalaisvero on tullut täydelleen suoritetuksi.

Aunuksen kihlakunnassa raivosi rosvoliike vähemmän kuin muualla rajaseuduilla, joka osoitaa, että poliittinen tilanne kihlakunnassa on jokseenkin hyvä. Rosvoliikkeen kukistamiseen on kihlakunta kumminkin ottanut osaa. Kansalaisverosta on suoritettu noin 80 pros. Metsätyöt ovat kihlakunnan alueella suoritettu paljon halvemmalla kuin muualla, sillä siellä ei ole ollut urakoitsijoita töitä jarruttamassa.

Petroskoin - kaupungissa toimitetaan kaupunginneuvoston vaalit lokakuulla. Viime talvena muodostui Petroskoi siksi keskukseksi, josta rosvoliikkeen lopettajat lähtivät liikkeelle ja jonne sotilasjoukot keskittyivät. Koulut ja monet muut kaupungin rakennukset oli pakko antaa sotilasmajoituksen käytettäväksi.

Kun rosvoliike lopetettiin, ryhdyttiin myöskin Kemin kihlakunnassa ottamaan selkoa, milliä tavalla Karjalaiset olivat joutuneet siirtymään Suomeen. Tutkimukset osoittivat, että suurin osa oli viety pakolla ja että moniin kyliin o.i jäänyt jälelle vain vanhuksia ja pieniä lapsia, joita oli ollut ryhdyttävä auttamaan vähistä varoista. Mutta avustustoiminta kuitenkin järjestettiin ja jotenkin päästiin tilanteesta selville, m.m. suunnittelemalla yleisiä töitä. Kaikesta tästä tuli kansa huomaamaan, että neuvostot ovat sen todelliset auttajat, mikä on suuresta poliittisesta merkityksestä. Kansalaisveroa koottiin määräaikana 95 pros. ja nyt se on täysin suoritettu. Neuvostovirastoja on supistettu. Talouselämän järjestämistä vaikeuttaa kuitenkin toimihenkilöitten puute. Rosvoliikkeen seurauksena tuli koululolojen uudelleenjärjestely esille. Koulut olivat rikkirevityt. Yhtä kihlakunnan tärkeimmistä elinkeinoista, kalastusta, ei ole vielä kunnollisesti järjestetty, kun Vienanmerellä tähän asti on saanut isännöidä ken vaan on halunnut.

Uhtuan piirissä oli rosvoliikkeen johdosta kaikki toiminta aloitettava kokonaan toisenlaisissa olosuhteissa ja tavallaan, kuin mitä alkuaan oli suunniteltu. Osa piirihallinnon jäsenistä oli tapettu tahi vangittuna viety Suomeen. Valkoiset rosvot olivat paetessaan tehneet Uhtuan piirissä sanoinkuvaamatonta tuhoa. Suurin osa piirin kylistä on raunioina, tahi autioina. Arkistot, osuuskaupat varastoineen y.m. ovat hävitettynä perinpohjin.

Jonkunmoiseksi osoitukseksi valkokaartilaisten aiheuttamain hävitysten suuruudesta esitettiin kongressille muutamia numerotietoja, joiden mukaan m.m. rosvoliikkeen aikana oli Uhtuan, Jyskyjärven, Kontokin, Vuokkiniemen, Pistojärven, Kiestingin ja Oulangan pitäjissä tullut hävitetyksi ja tuhotuksi 440 taloa, 573 hevosta, 1,434 lehmää ja 2,311 lammasta. Vähitellen on väestö täälläkin alkanut herätä tainnostilastaan, alkaen jälleen rauhallisen rakennustyön kotiensa kuntoonsaattamiseksi, mitä paitsi pakolaisia yhtenään saapuu karkaamalla rajan takaa. Väestön usko työläisten ja talonpoikain Neuvostovaltaan on yhä lujittumassa. Keväästä lähtien on ollut 12 koulua toiminnassa ja niissä on ollut oppilaita 460. Tänä syksynä aiotaan saada avatuksi 29 koulua. Suomesta hankitut 12,950 puutaa siemenviljaa ja jauhoja ovat jaetut väestölle avustuksena. Suomen aktivistit harjoittavat vielä voimakasta maanalaista kiihoitustyötään väestön keskuudessa. Niinpä on todettu, että elokuun 1 päivän ja syyskuun 15 päivän välisenä aikana näiden kätyreitä on 66 eri tapauksessa kulkenut rajan poikki, ollen osa näistä aseistettuna ja ryhmissä liikkuen, jotka ovat käsittäneet 3—10 miestä. Kaikesta tästä huolimatta on väestö kuitenkin suhtautunut Neuvostovaltaan hyvin.

Toisena kokouspäivänä hyväksyttiin päätöslauselma nykyisestä tilanteesta ja Neuvosto-Venäjän asemasta.

Karjalan taloudellinen tila.

Kysymyksen selostivat tov. Shotman ja Saxman korostaen sitä, että Karjalan taloudellinen toiminta tapahtuu äärettömän vaikeissa olosuhteissa, varsinkin kun rosvoliikkeen ja valkosuomalaisten pistinten uhka on vielä olemassa. Tulevan vuoden vajaukseton talousarvio on päättynyt 7,040,000 ruplaan, eikä tulevana toimintakautena tulla nojautumaan niin paljon elintarveveroon y.m.s. tulolähteisiin, jotka Karjalassa merkitsevät paljon vähemmän kuin muualla Neuvosto-Venäjällä, vaan kaikki voimat kohdistetaan Karjalan tuotantolaitoksien ja teollisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen. Työttömyyttä ei Karjalassa sanottavasti ole. Elokuun loppuun mennessä oli kaupungeissa registeröitynä vain 310 työtöntä. Virastojen supistaminen aiheuttaa jonkun verran työttömyyden lisäystä.

Karjalan finanssipolitiikkaa

selostivat tov. Leskow ja Fronskin, korostaen Karjalan kulunkiarvion ei olevan vain vajauksettoman, vaan vieläpä sen tulopuolen olevan 33,110 ruplaa menopuolta suuremman ja sitä, ettei Karjalan talonpojan tarvitse kovinkaan raskaana tuntea verojen painoa, joten Karjalassa tätä nykyä eletään monin verroin onnellisemmassa asemassa, kuin ehkä monilla muilla seuduilla Neuvosto-Venäjää. Kommuunin oma itsenäinen tulo- ja menoarvio takaakin karjalaisille täyden vapauden kehittää ja järjestää Karjalan nuoren neuvostovallan elämän ja olon, niinkuin he itse parhaaksi näkevät.

Elintarvekysymys.

Karjalan elintarveosaston johtaja tov. Mosin, selosti elintarvekysymyksen, korostaen sitä, että nyt olemassa ainoastaan yksi ainoa yhteinen vero, johon sisältyy kaikki entiset elintarveveromuodot ja jota peritään ruisviljayksiköissä, vaikka verotustekniikan muutenkin kaikin puolin paljon entisestään yksinkertaistunut. Elintarvevero Karjalan alueella tekee tänä syksynä yhteensä 229,551 viljelysyksikköä eli puutaa viljaa. Kemin kihlakuntaa on kokonaan verosta vapautettu. Elintarveveron keräys on kautta koko Neuvosto-Venäjän määrätty iskutehtäväksi ja näin tulee olla Karjalan alueellakin.

Karjalan maaosaston kertomuksen esitti tov. Pottojev, huomauttaen siitä että maailmansodan ja vallankumouksen aikana maanviljelys ja karjanhoito Karjalassa on joutunut sangen huonoon tilaan. Viljellyn maan pinta-ala on supistunut vuodesta 1917 tämän toimintakauden alkuun enemmällä kuin puolella. Samoin on hevosten ja muun karjakannan väheneminen ollut peloittavan suuri, varsinkin tuon tuostaan tapahtuneiden rosvoliikkeiden johdosta. Päähuomio maaosaston toiminnassa on kohdistettu kylvöalan lisäämiseen ja sadon parantamiseen. Tilastotiedot osoittavatkin, että kylvöalue viime vuodesta on jonkun verran saatu laajenemaan ja sato useimmista kylvöistä on parantunut, mitä paitsi maaosasto on kiinnittänyt suurta huomiota karjanhoitoon, koska se on Karjalalle sopivin maatalousmuoto. Opettaakseen talonpojalle maanviljelyskoneiden käyttöä on maaosaston toimesta Karjalan alueelle järjestetty 26 maanviljelysvälineitten vuokra-asemaa, joista talonpojat saavat maanviljelysvälineitä lainata, mitä paitsi separaattoreita on levitetty muutamiin kyliin.

Karjalan metsäkomitean toimintaa selosti Gurjew, esiintuoden m.m., että keskuksen määräämästä työohjelmasta metsäkomitea on suorittanut 110 pros. Oma kuljetusosasto on saatava ensi tilassa perustetuksi. Metsäkomitea on uudestijärjestelyn alaisena, tullen sen nimeksi nyt «Karjalan metsä» (Karles), jossa tulee jaostoja olemaan useampia kuin ennen.

Tov. Shotman esitti talousvaliokunnan mietinnön n:o 1 Karjalan taloudellisesta asemasta ja tov. Gurjev saman valiokunnan mietinnön n:o 2 Karjalan metsäteollisuudesta, jotka kohta kohdaltaan tarkastettiin ja muutamin muutoksin hyväksyttiin.

Kansanvalistuskysymystä

selosti tov. Nuorteva, korostaen laajassa lausunnossaan rosvoliikkeeen y.m. aiheuttamia tuhoja valistustyön alalla.

Päätöslauselmat elintarveverosta ja maatalouskysymyksestä sekä raha-asiain valiokunnan mietintö Karjalan kulunkiarviosta ynnä päätöslauselmat Karjalan toimeenpanevan komitean toimintaselostuksen ja kihlakuntaselostuksen johdosta hyväksyttiin, minkä jälkeen toimeenpanevan komitean vaalit toimitettiin.

Yleisvenäläisen neuvostojen 10 kongressin jäseniksi

valittiin tov. Gylling, Danilov, Shotman, Nikitin, Fomin, Kondradjew, Bogdanow ja Tshenin.

Karjalan kansanvalistuksen toimintaselostuksen johdosta esitettiin toimituskomitean lausunto jonka jälkeen tov. Shujew selosti virastojen välisen komitean toimista, joka koskee sotakorvausten maksua niistä vahingoista, joita valkorosvoliikkeen yhteydessä sen kukistaminen talonpojille on aiheuttanut. Komitea, jolla on ollut riittävästi varoja käytettävänään, oli alottanut varsinaisen toimintansa viime huhtikuun lopulla ja on käsitellyt 1,503 korvauskysymystä. Komitean jakama korvausmäärä tekee yhteensä 29,346,066 ruplaa ja 830 hevosta.

Kun päiväjärjestyksessä olevat asiat olivat loppuunkäsitelty, annettiin puhevuoro tov. Gyllingille, joka kongressin lojettajaisiksi lausui. «Kokouksen lopettajaisiksi haluan lausua muutaman sanan. Me olemme täällä tehneet tärkeätä työtä, joka on rakentavaa laatua. Tänä rauhallinen rakennustyömme on ensiluokkaista vallankumoustoimintaa. Tämän työn avulla saadaan vallankumouksellisia tuloksia. Me olimme vielä vuosi sitten kapitalisteja heikommat. Tänä vuonna me olemme jo heidän kanssaan tasaväkisiä ja olen varma siitä, että vuoden päästä olemme heitä vahvemmat. Edustajain on vietävä mukanaan tästä tieto kotipaikalleen ja tehtävä työtä edelleen. Kun yksimielisesti näin pyrimme päämääräämme, Karjalan Neuvostotasavallan kohottamiseen. sen henkiseen ja aineelliseen koistukseen, niin me sen saavutamme.»

Puheenjohtaja julisti yleiskarjalaisen 3:nen neuvostokongressin päättyneeksi minkä jälkeen edustajat lauloivat yhteisesti «Kansainvälisen.» — Karj. K.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Akateeminen ruoka-annos säilytetty työkykynsä menettäneille professoreille. Moskova. — Oppineiden toimeentulosta huolehtiva keskuskomitea on katsonut välttämättömäksi edelleen säilyttää määräikää vanhemmille professoreille, jotka ovat käyneet työkyvyttömiksi jatkamaan kasvatusopillista toimintaansa, oikeutensa akateemisen virallisen ruoka-annoksen («pajokin») saamiseen.

Ukrainan syysviljan laihoalat laajentuvat. Moskova. — Harkovista on tänne ilmoitettu, että syysviljalaihojen alat Ukrainassa on melkoisessa määrin laajentuneet viime vuoteen verraten, läheten rauhanaikaista alaa. Muutamin paikoin on syyslaihoala laajentunut vuoden 1914 laihojen alaa suuremmaksikin.

Keskusliiton toimittamat raaka-aineiden viennit. Moskova. — Viime kuluneen kuukauden aikana on Venäjän Keskusliitto (Sentrosojus) lähettänyt ulkomaille erilaisia raaka-aineita 10,832,000 Englannin punnan arvosta. Tähän rahamäärään ei sisälly Keskusliiton luoteisen alueen haaraosaston tekemät kaupat, jotka nousevat huomattaviin määriin. Keskusliitto on ostanut Ruotsista maanviljelyskoneita 105,000 Ruotsin kruunun arvosta. Saksasta aiotaan ostaa maanviljelyskoneita yli miljoonan kultaruplan arvosta.

Amerikalaisen avustusjärjestön vuosijuhla. — Neuvostovirastojen edustajain ja amerikalaisen avustusjärjestön työntekijäin yhteisesti toimeenpanemassa juhlakokouksessa mainitun avustusjärjestön vuosijuhlapäivänä esiintoi Neuvostohallituksen edustaja Lande kiitollisuudentunteet mainittua avustusjärjestöä kohtaan, koska tämä oli nälkäkuolemasta pelastanut muutamia miljoonia ihmishenkiä. Vastauspuheessaan sanotun avustusjärjestön johtaja Haskel kiitti Neuvostohallitusta siitä avunannosta, jota ilman avustusjärjestö ei olisi voinut suorittaa avustustyötään, sekä lausui olevansa vakuutettu siitä, että kahden kansakunnan keskeisen yhteistyön tuloksia tulevat ystävyyden ja kunnioituksen tunteet lisäämään.

Pakollista sotapalvelusta koskeva dekreetti. — Moskova. — Täällä on julkaistu yleivenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean dekreetti pakollisesta sotapalveluksesta. Palvelusaika on määrätty: jalkaväessä ja tykistössä puoleksitoista vuodeksi, ratsuväessä, ratsastavassa tykkiväestössä ja teknillisissä joukkioissa 2½ vuodeksi, ilmalaivastossa 3½ vuodeksi, merilaivastossa 4½ vuodeksi sekä sota-akatemioissa näiden oppilaitosten ohjesääntöjen määräämäksi ajaksi. Opintojen hyvin edistyessä voidaan ennen määräaikaa kin sotapalveluksesta vapauttaa tasavallan vallankumouksellisen sotaneuvoston siitä antaman määräyksen nojalla. Asevelvollisia ovat kaikki 20 vuotta täyttäneet. Reserviin kuuluviksi luetaan kaikki 40 vuotta vanhemmat.

Paloöljyä myyty Englantiin. Moskova. — «Arkos»-trustin batumilainen haaraosasto on tehnyt sopimuksen 3 miljoonan puudan paloöljyn myynnistä Englantiin.

Trustit kielletyt ostamasta puuvillaa Venäjän ulkomaisilla markkinoilla. Moskova. — Ulkomaankaupan kansankomisariaatti on päättänyt kieltää yksityiset trustit ostamasta puuvillaa ulkomaisilla markkinoilla. Puuvillakeskuskomitean edustajain sallitaan vain tehdä puuvillakauppoja.

Muistomerkki vallankumouksen uhreille Pietariin. Venäjän Kommunistisen puolueen Pietarin läänin komitean esityksestä aiotaan pystyttää vallankumouksen uhreille muistopatsas Pietariin, keräämällä tähän tarvittavat varat vapaaehtoisilla lahjoituksilla.

Luotonanto-osuuskuntia perustettu Pietarissa. Pietarissa on perustettu 11 uutta luotonanto-osuuskuntaa avustamaan ja rahoittamaan kotiteollisuutta ja maataloutta.

Rosvojoukko antautunut. Stawropolin läänissä Monastirin piirissä toiminut rosvojoukko, johon oli kuulunut 15 rosvoa ja joita oli johtanut muudan Ivanikow, on viime kuun lopulla antautunut neuvostoviranomaisille.

Työväen voima kasvanut Skotlannissa

Lontoo. — Kunnallisvaalien tulokset Skotlannista osottavat, että työväen äänimäärä siellä on kasvanut useilla tuhansilla. Yksin Glasgowin kaupungissa työväki voitti kolme uutta valtuusmiespaikkaa. Työväen kunnallisvaalitaistelussa olivat etunenässä vasemmistolaiset.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Suomalaisia sypäksiä myydään sapassamme sekä välitetään postissa. Isovainio Shoe Hospital, Box 778, Sudbury, Ont.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo**, kaksoiskaupunkien vanhin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja. Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maiho Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A. Niemi**, Box 127, Copper Cliff, Ont.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. **H. Erkilä, Intola, Ont.** Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätälöliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli seppa.

Sudburyn uutisia

Tanssit tiistaina Liberty haalilla. Hyvä soitto.

Ompeluseuran kokous pidetään maanantai-, tänä-iltana kello 8.

Osastomme vietti sunnuntaina t. k. 5 p:nä Venäjän vallankumouksen viisivuotista muistojuhlaa. Tilaisuudesta muodostui arvokkaimpia mitä täällä on ollut. Ohjelma tässä iltamassa oli arvokasta ja tilaisuutta vastaava. Illan ohjelman alotti tilapäisesti koottu orkesteri. Runon lausui H. Ellmen. Sen jälkeen astui puhujan paikalle tov. N. Terho, puhuen päivän merkityksestä. Puheessaan hän selosteli sitä merkitystä mitä on Venäjän vallakumouksella koko mailman työväenluokkaan nähden, kuvaillen voimakkaasti niitä kärsimyksiä ja sitä urhoollisuutta jota venäläiset toverit ovat osottaneet ajaessaan eteenpäin vallankumouksen asiaa. Samalla hän selvästi osoitti miten tarpeellinen on olemassa Venäjän punainen armeija, suojelemassa köyhälistön oikeuksia ja sen saavuttamia voittoja. Puheensa lopussa vetosi puhuja työläisten luokkatuntoon, teroittaen työläisten mieliin miten heidän on kohdeltava sellaisia lurjuksia jotka tieten häpäisevät Venäjän vallankumousta ja sen urhoollisia esitaistelijoita, lopuksi kehoitti puhuja kaikkia työläisiä yksimielisesti tukemaan ja kannattamaan työläisten ensimästä valtiota, **Venäjän neuvostotasavaltaa.**

Puheen jälkeen esittivät Sudburyn S. S. osaston sunnuntaikoululapset laulun, reippaasti kajauttivat he «Käy eespäin veikko punainen». Tuntuu oikein hauskalta katsella ja kuunnella heidän esitystään.. Samalla ajatellen että tuossa on nousemassa se polvi joka vie vallankumouksen lopulliseen voittoon. Välijajan jälkeen jatkettiin taas ohjelman suoritusta. Orkesteri soitti taas muutaman kappaleen. Runon lausui Mrs. Kuula. Kertomuksen luki tov. E. Hillman. Alma Reipas lauloi tov. K. G. Asialan säveltämän laulun, «Punasiskon haudalla». Vielä esittivät laulua Aug Kannisto ja Kyllikki Krats. Tyytyväisenä ihmiset palasivat kotiinsa, kukin tutkiskellen mielessään niitä tapahtumia joita sisältää tämä historiallinen merkkipäivä.

Osastomme ompeluseuran naiset ovat taas hommassa laittaa jotain erikoisempaa. Sen toimesta harjoitellaan kappaletta, toiset harjottelevat pukutanssia ja ties mitä kaikkea siellä tulee olemaan. Vapaudesta tulette sitten lähemmin näkemään, joten seuratkaa sitä tarkasti, jos haluatte olla mukana nauttimassa ompeluseuran naisten valmistamista iltamista.

Osaston johtokunta päätti kokouksessaan avata lainakirjaston yleisön käytettäväksi. Kirjaston hoitajaksi valittiin E. Hillman ja on kirjasto auki joka sunnuntai ilta kello 7.30—8:saan. Kirjaston käyttö on vapaa kaikille osaston jäsenille, mutta ulkopuolisilta henkilöiltä vaaditaan kirjan hinta takaukseksi sen takaisin palauttamisesta, jolloin raha myöskin palautetaan takaisin.

Sudburyn osaston tutkijakomitealle on Suomesta saapunut todistukset Juho Virnes ja Nikolai Mäkilä nimisille työläistovereille, joissa todistuksissa todetaan että sanotut henkilöt ovat Suomen luokkasodan aikana rehellisesti täyttäneet osansa, taistellessaan Suomen valkoroistoja vastaan. Todistukset on lähettänyt Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen puoluetoimikunta. Rehellisinä ja velvollisuutensa täyttäneinä tovereina voitte siis kohdella yllämainittuja tovereita. Kopion näistä todistuksista voivat nämä henkilöt saada lähettämällä osoitteensa Sudburyn osastolle.

Kuulkaapas kaikki Sudburyn ja ympäristön toverit. — Osaston agitatsionitoimikunnan toimesta on nyt taas perustettu puhuma- ja keskustelurengas. Ensimäinen keskustelurenkaan kokous pidetään sunnuntaina, marraskuun 19 p:nä. Siellä tulee olemaan monipuolinen ohjelma. Keskustelukysymyksen alustaa tov. J. V. Kannasto. Tulkaapas kuulemaan mitä hänellä on sanomista ja jos puhuu pötyä, niin pannaan vastaan. Heittäkää jo pois boordi-talon nurkissa makaaminen ja tulkaa ja ottakaa osaa työläisten joukkotoimintaan. Keskustelurenkaan kokouksissa on jokaisella erittäin hyvä tilaisuus kehittää itseään ja samalla tuoda ilmi omat ajatuksensa köyhälistöä koskevista päivän tapahtumista. On suorastaan hävytöntä koko työväenluokkaa kohtaan, että nuoret naiset ja miehet vetelehtivät mistään välittämättä, ottamatta mitenkään osaa oman luokkansa kohottamiseen, vaikka kuitenkin heille kuuluu tulevaisuus joten jo siltäkin puolelta pitäisi jokaisen nuoren ottaa täydellä terällä asiaan kiinni. Heittäkää pois sellainen velttous, tulkaa mukaan köyhälistön luokkataistelu kuuluu teillekin. Siksi tehkää sellainen päätös, että kaikin voimin tästälähtien toimitte köyhälistön vallankumouksen edistämiseksi. Parhain tilaisuus on alkaa nyt heti ja jatkaa sitä niin kauan kuin elää, sillä meidän tehtävämme on taistelijan tehtävä ja vaikka köyhälistön vallankumous imisi veren meidän ytimistämme, niin emme saa sitäkään nurkua, vaan on meidän pystypäin kannettava osamme. Mutta voidaksemme tehdä osamme tässä taistelussa on meidän oltava tietäisia asemastamme. Yhtenä tällaisena tietoisuuden kohottajana on juuri tämäkin puhuma- ja keskustelurengas. Siksipä saapukaa jokainen sen kokouksiin, teroittamaan luokkataistelun aseita. — H. E.

Eri paikkakunnilta

CONNAUGHT STA., ONT.

Vapauden No. 128 olleeseen referaattiin, koskien viime syyskuun 23 p. tansseja jotka on pidetty K. T. O. K. kartuttamisen hyväksi, on tov. E. Mäki tehnyt pikku virheen ilmottaen puhtaan tulon olleen $28.55, joka olisi lähetetty New Yorkiin. Todellisuudessa puhdas tulo yllämainitussa tilaisuudessa oli vain $24.05, josta allekirjoittaneella on kuitti ja jonka muuten silloin paikalla olleet tilittäjät hyvin muistavat. Tämä siitä.

Muuten lausumme vilpittömän kiitoksen kaikille niille henkilöille jotka tavalla tai toisella ovat jatkuvasti auttaneet osuuskuntaamme sen pyrkimyksessä saada luotua jonkunverran, vaikkapa pienempikin konerahasto. Toivomme että yhteisymmärrys edelleenkin jatkuisi tässä tavallaan tärkeässä kysymyksessä, luoda yhtä kauniita tuloksia kuin tähänkin asti.

Martti Vuorio.
Paikallisen K. T. O. K. kirjurirahastonhoitaja.

Suomen uutisia

EDUSKUNTA HYVÄKSYNYT UUDEN ASEVELVOLLISUUSLAIN

Lokak. 21 p. oli eduskunnassa kolmannessa käsittelyssä v. 1921 valtiopäivillä lepäämään jätetyt asetukset asevelvollisuulaista ja asevelvollisuuden voimaanpanosta.

Keskustelun päätyttyä toimitetussa äänestyksessä annettiin lain puolesta 113 ääntä ja vastaan 78. Lain hyväksymistä vastaan äänestivät sosialidemokraatit ja työväenpuolueen edustajat.

Uuden lain mukaan asevelvollisuus jalkaväessä on yksi vuosi, mutta erikoisissa aselajeissa hiukan pitempi.

EDUNKUNTA LOMALLA.

Eduskunnan puhemiehistön esitys, että eduskunta ottaisi lomaa lokak. 26 p:stä alkaen marrask. 6 päivään, hyväksyttiin eduskunnassa lokak. 23 p.

PRESIDENTTI SAI KESÄPALATSIN

Eduskunnassa oli w.k. 21 p. lopullisesti ratkaistavana v:n 1921 valtiopäivillä lepäämään jätetty ehdotus laiksi Naantalin maaseurakunnassa sijaitsevan Kultarannan huvilatilan hankkimisesta presidentin kesäasunnoksi.

Parisen tuntia kestäneen keskustelun jälkeen hyväksyi eduskunta 110 äänellä 73 vastaan lakiehdotuksen.

Osa sosialidemokraateista äänesti lakiehdotuksen puolesta.

A. Hautamäen matkaohjelma

Työläispuolueen suomalaisen organiseeraajan A. Hautamäen matka Port Arthurin alueella on järjestetty seuraavasti:

Quibell 9 ja 10 p.
Elma 11 ja 12 p.
Finland 14 ja 15 p.
Fort Frances 17, 18 ja 19 p.
Fort William 20 p.
Port Arthur 21 p.
Nolalu 22 ja 23 p.
White Fish 24 p.

Toverien yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan puhetilaisuudet huomioon ja toimimaan kaikkensa niiden onnistumiseksi. Kaksoiskaupungeissa ja lähiympäristön osastoille tullaan ilmottamaan Vapaudessa tai kirjeellisesti piiritoimikunnan taholta.

P. A. Piiritoimikunta
A. Beck, sihteeri.

TILATKAA VAPAUS!

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on: Beaver Lake S. S. Osasto, Box 12, Worthington, Ont.

Finlandin S. S. Osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa, alkaen kello 1 jpp. Kirjeenvaihto-osote on: S. S. Osote: Finland via Barwick, Ont.

Canadan Suomalaisen Sosialisti Järjestön sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen s.s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 7 ill. Kirjevaihto osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai klo 1 i. p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Coteau Hillin S. S .Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2jpp. Kirjeenvaihtajan osote on: Leo Kallio, Sawyer, Sask.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Greenvalleyn S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on Nikolai Kohtala, Bingley, Alta.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osoite on: J. W. Slup, Box 26, Sudbury, Ont.

Kivikosken S. S. Osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 2 päivällä, Osote S. S. Osasto Kivikoski, Via Port Arthur, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, aikaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote: Box 13, Dunblane, Sask.

Long Laken S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on: Tilda Hänninen, Box 69, Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto.osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Mondin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 8 ill. Osote: Ss. osasto, Box 40, Mond, Ont.

Myrskyn S. S. Osaston osote: Myrsky, Sointula, B. C.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 15, Nipigon, Ont.

North Branch S. S. Osaston virallinen kokous on jokaisen kuukauden kolmantena sunnuntaina. Kirjeenvaihto osoite on: Oscar Lehtinen, Box 578, Port Arthur, Ont.

Port Arthurin S. S. Osaton kirjeenvaihto-osote on: 102 Secord St., Port Arthur, Ont.

Quibellin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuun toisena sunnuntaina klo 1 ip. osaston talolla. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Quibell, Ont.

Salmon Armin S. S. Osaston työkokoukseet pidetään jokaisen kuun toinen ja neljäs sunnuntai, alkaen kello 1.30 j. pp. Kirjeenvaihto-osote on: Miss Mary Hill, R. R. No. 2, Salmon Arm, B. C.

Sault Ste Marien s.s. sosletyn työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, saston omalla talolla, alkaen klo 8.30 ill. 121 Huron St.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 i. p. Kirjeenvaihto-osote: Box 303.

THORHILDEN S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään jokaisen kuukauden kolmas sunnuntai kello 2 i.p. edellisessä kokouksessa määrätyssä paikassa. Kirjeenvaihto osote on Mrs J. W. Pasanen, Box 30, Thorhild, Alta.

Timminsin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 147, Timmins, Ont.

Toronton S. S. Osaston kokoukset ovat jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai omalla huoneustolla 957 Broadview ave. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Toronton s. s. osaston Agitationikomitea toimii ohjelma iltaman jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina ja Nuoriso-osaston kokous ja ohjelma iltama pidetään viimmeisenä sunnuntaina kuukaudessa. Kokous on Finnish Clubilla, 957 Broadview Ave.

Tarmolan s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote on: E. W. Smolander Box 510 Port Arthur, Ont.

Vancouverin Työläispuolueen suomalaisen osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 8 jpp. Kokouspaikka ja kirjevaihto-osoite on: Osasto 2605 Pender St. E. Vancouver, B. C.

White Laken s.s. osasto pitää kokouksensa joka ensimäinen sunnuntai kuussa klo 1 ip. P. O. osote Carlin, B. C.

Websters Cornersin s.s. osaston kuukausi kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Lähin rautatie asema on Haney C. P. R. varrella. Kirjeenvaihto-osote on: Wilho Katainen, Websters Corners B. C.

Yhdysvaltain S. S. Järjestön Keskustoimiston, Kielenkääntövirasto ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Socialist Federation, 3323 N. Clark St., Chicago, Ill. Kirjevaihto ja rahat ovat lähetettävät ylläolevalla osotteella.

Joko olet hankkinut uuden tilauksen Vapaudelle?

FARMI — MYYTÄVÄNÄ

Maatila jossa on noin kuusitoista eekkeriä viljelyksellä sekä paljon maata joka on helppoa puhdistaa, tarpeelliset asuin- sekä ulkohuoneet asutun seudun keskellä, kuuluisalla Long Laken kontrilla, noin viisi mailia hyvää tietä Copper Cliffistä länteen päin. Tämä omaisuus myydään omstajan sairaloisuuden tähden (jos kauppa tehdään heti) viidellätoista sadalla dollarilla, helpoilla maksuehdoilla.

Lähempiä tietoja antaa joko kirjeellä tai persoonallisesti **J. A. Erickson, 12 Elgin St., Sudbury, Ont., Box 718.**

Paikka avoinna

Paikan saapi kokenut stoorimies Nipigon Consumers Co-op. Stoore Co. Hakijalta vaaditaan suomen- ja englanninkielen kirjotus- ja puhetaito ja tulee olemaan myyjänä sekatavarakaupassa ja myös kyetä leikkaamaan lihaa, jota käsitellään muun tavaran ohella. Suositukset ja palkkavaatimukset tulee olla sisällä tämän kuun 25:teen päivään osotteella:

JACK NEVALA
Nipigon, Ont. Box 51.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

DR. F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Suomálainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alh simmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — S jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua ii keeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

H u o m.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteel

INTERNATIONAL GROCERY
Port Arthur, Ontari

CHAS F. ROFFEY
KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS
(Entinen Roffey Bros.)

On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan talo
Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia.
Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset.
Tuokaa kellonne meille korjattavaksi.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus u kanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme amm timiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään kauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hier plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen ke rissa, Sudburyssa.

T:RI H. KOLJONEN
Box 672, Sudbury, Ontario.
Phone 583. — Yöllä 1026.
Sairaalassa aina tilaa pitkämatkaisille.

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnalla.
THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.
Pääkonttori: Waterloo, Ont.
Perustettu 1869
Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijäämät.
Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.
K. G. Asiala, agentti. Sudbury, Ont. — Hans Hormavirta, agentt 141 Kohler St., Soo, On
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont. — C. W. Pearson, alueliikkeenhoi Sault Ste Marie,

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.
valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.
New Baking Co.
Box 866 Timmins, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. Sudbury, Ont.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

Kokki halutaan!

Kykenevä ruuan valmistaja halutaan Fort Williamin Osuusruokalaan. Ruokailijoita 100—200. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisine suosituksineen on oltava perillä 25 p. marraskuuta. Toimi otettava vastaan 5 p. joulukuuta.

Huom.! Apulaiskeittäjä on.
Irtisanomisaika kuukausi molemmin puolin.

Workmens Co-op. Restaurant,
624 Simpson St., Fort William, Ont.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

Musiikkivälineit

Meiltä saa kaikenlaisia s laisia ym. gramofoonilevyjä noja, phonografeja sekä soittovälineitä.

Expertti pianon virittäjä korjaaja.

Postitilauksia voi lähettä menkielellä.

ROUSSEAU & VAILLANC
BROS.
Music Store,
77 E. Elm. Sudbury,
Lähellä postikonttoria

D. S. HUMPHR & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimi tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähköt Pesukoneita
Moottori paatti tarpeit
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St
Phone No. 9.

Canadian Bagga Transfer
Johtava kuorma-ajo komp
Phone 259 34 Lorne
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan toajoa. — Huonekalu v huone ja puunmyynti paikk
Auki yöllä ja päivällä

Dr. L. A. JOHNS
SUOMALAINEN
Hammaslääk
Torontossa.
1925 Queen St. East Kipp Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kipper Puhelin Beach 5918.